

ՖԻՆՔԱ. Ունիվերսալ Վարկային Կազմակերպություն
Փակ Բաժնետիրական Ընկերություն
Ֆինանսական հաշվետվություններ
2011թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
և Անկախ Առողջապահ Եզրակացություն

Ֆինքա ՈՒՎԿ ՓԲԸ

Ֆինանսական հաշվետվություններ 2011թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ

Բովանդակություն

Անկախ առողջապահության եզրակացություն

Ղեկավարության պատասխանատվության վերաբերյալ հղումը՝ Ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման և հաստատման համար

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն.....7

Համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն.....8

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն.....9

Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն.....11

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

1. Կազմակերպության հիմնական գործունեություն.....	12
2. Կազմակերպության Գործարար միջավայր	13
3. Հաշվետվությունների պատրաստման հիմունքները	15
4. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության համառոտ ներկայացում	22
5. Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	35
6. Շահույթի և վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	36
7. Պահանջներ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	36
8. Հաճախորդներին տրված վարկեր	37
9. Հիմնական միջոցներ	43
10. Ոչ նյութական ակտիվներ	44
11. Այլ ակտիվներ	46
12. Պարտավորություններ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	46
13. Ստորադաս փոխառություն	47
14. Այլ պարտավորություններ	47
15. Բաժնետիրական կապիտալ	47
16. Չբաշխված շահույթը համաձայն Հայաստանի Հանրապետության Հաշվապահական տարարություններին	48
17. Տոկոսային եկամուտներ և ծախսեր	49
18. Անձնակազմի գծով ծախսեր	49
19. Գործառնական ծախսեր	49
20. Շահութահարկ	50
21. Ռիսկի կառավարում	53
22. Կապիտալի Կառավարում	66
23. Պայմանական Պարտավորություններ	67
24. Ֆինանսական Գործիքների Իրական Արժեք	68
25. Գործարքներ փոխկապակցված կողմերի հետ	69

Անկախ Առողջապահություն

«ՖԻՆՔԱ» Ունիվերսալ Վարկային Կազմակերպություն Փակ Բաժնետիրական Ընկերության բաժնետերին և Խորհրդին:

Մենք առողջապահություն ենք և ներարկել «ՖԻՆՔԱ» ՈւՎԿ ՓԲԸ-ի կից ներկայացված ֆինանսական հաշվետվությունները, որոնք ներառում են 2011թ. Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը, ինչպես նաև նույն ամսաթվին ավարտված տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունքների, սեփական կապիտալում փոփոխությունների և դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունները, ինչպես նաև հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության մասին հիմնական տեղեկատվությունը և այլ բացատրական ծանոթագրությունները:

Ֆինանսական հաշվետվությունների համար դեկավարության պատասխանատվությունը
Կազմակերպության դեկավարությունը պատասխանատու է սույն ֆինանսական հաշվետվությունների կազմման և ձշմարիտ ներկայացման համար՝ համաձայն Ֆինանսական Հաշվետվությունների Միջազգային Ստանդարտների, որը ներառում է սխալների կամ խարդախության արդյունքում եական խեղաթյուրումներից զերծ ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման և ձշմարիտ ներկայացման պահանջներին համապատասխան ներքին վերահսկողության համակարգի մշակում և ներդրում:

Առողջապահությունը պատասխանատվությունը

Մեր պարտականությունն է անցկացված առողջապահությունը առտահայտել կարծիք սույն ֆինանսական հաշվետվությունների վերաբերյալ: Մենք առողջապահությունը ներկայացնելու համապատասխան: Այս ստանդարտները պահանջում են, որ մենք պահպանենք առողջապահությունը վարքագիր կանոնները և առողջապահությունը պահպանենք՝ ֆինանսական հաշվետվությունների՝ եական խեղաթյուրումներից զերծ լինելու մասին ողջամիտ հավաստիացում ձեռք բերելու նպատակով:

Առողջապահությունը ներառում է ֆինանսական հաշվետվություններում ներկայացված գումարների և բացահայտումների վերաբերյալ առողջապահությունը ձեռք բերելու նպատակով ընթացակարգերի իրականացումը: Ընթացակարգերի ընտրությունը հիմնված է առողջապահության վրա, ներառյալ խարեւության կամ սխալի հետևանքով ֆինանսական հաշվետվությունների եական խեղաթյուրումներից զնահատումը: Այս ոխսերը զնահատելիս առողջապահությունը դիտարկում է Կազմակերպության ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման և ձշմարիտ ներկայացման համար կիրառվող ներքին վերահսկողության համակարգը՝ նպատակ ունենալով մշակել դրան համապատասխանող առողջապահության

ընթացակարգեր, սակայն ոչ Կազմակերպության ներքին վերահսկողության համակարգի արդյունավետության մասին կարծիք արտահայտելու նպատակով: Առևիտը ներառում է նաև ֆինանսական հաշվետվությունների կազմման ժամանակ կիրառված հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության համապատասխանության, դեկավարության կողմից կատարված հաշվապահական գնահատումների ողջամտության, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվությունների ընդհանուր ներկայացման գնահատումը:

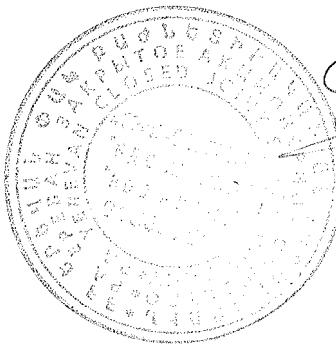
Մենք գտնում ենք, որ ձեռք բերված առևիտորական ապացույցները բավարար են և համապատասխան հիմք են հանդիսանում մեր կարծիքն արտահայտելու համար:

Եզրակացություն

Մեր կարծիքով՝ ֆինանսական հաշվետվությունները, բոլոր էական առումներով, ճշմարիտ են ներկայացնում «ՖԻՆՔԱ» ՈւՎԿ ՓԲԸ-ի ֆինանսական վիճակն առ 2011թ. Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, ինչպես նաև ֆինանսական արդյունքները և դրամական միջոցների հոսքերը նույն ամսաթվին ավարտված տարվա համար՝ համաձայն Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների:

Ալեքսանդր Ի. Վերենկով
Ավագ գործընկեր
FCCA

23 Մարտի, 2012թ.
«Բի-Դի-Օ Արմենիա» ՓԲԸ

Ղեկավարության պատասխանատվության վերաբերյալ հղում՝ 2011թ. Դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա՝ ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման և հաստատման համար:

Սույն հղումը, որը պետք է համատեղվի անկախ առողջապահության մեջ նշված անկախ առողջապահության հետ, նպատակ ունի տարբերակել «ՖԻՆՔԱ» ՈւՎԿ ՓԲԸ-ի (այսուհետ՝ «Կազմակերպություն») դեկավարության և անկախ առողջապահության պատասխանատվությունները, որոնք վերաբերում են Կազմակերպության ֆինանսական հաշվետվություններին:

Կազմակերպության դեկավարությունը պատասխանատու է ֆինանսական հաշվետվությունների կազմման համար, որոնք ձևարիտ ներկայացնում են 2011թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակը, նույն ամսաթվին ավարտված տարվա ֆինանսական արդյունքները, սեփական կապիտալում փոփոխությունները և դրամական միջոցների հոսքերը՝ ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտներին համաձայն (ՖՀՍՍ):

Ֆինանսական հաշվետվությունները կազմելիս դեկապարությունն ունի հետևյալ պատճենահանատվությունները.

- Հաշվապահական հաշվառման համապատասխան սկզբունքների ընտրություն և վերջիններիս հետևողական կիրառում;
  - Կատարել գնահատումներ և կայացնել որոշումներ, որոնք հիմնավորված և ողջամիտ են;
  - Նշել արդյոք իրականացվել են ֆՀՄՍ-ի պահանջները, իրապարակել բոլոր էական շեղումները և տրամադրել դրանց բացատրությունները ֆինանսական հաշվետվություններում,
  - Պատրաստել ֆինանսական հաշվետվությունները անընդհատության հիմունքով, այնքան ժամանակ քանի դեռ Կազմակերպությունը կշարունակի իր գործունեությունը կանխատեսելի ապագայում:

Ղեկավարությունը պատասխանատու է նաև

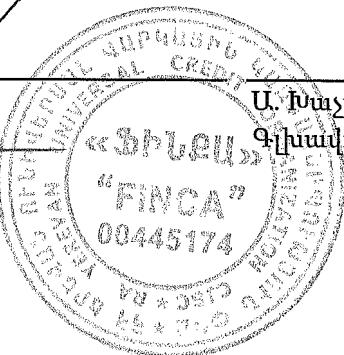
- Կազմակերպությունում ներքին վերահսկողության արդյունավետ համակարգի մշակման, ներդրման և պահպանման համար:
  - Պահպանել պատշաճ հաշվապահական հաշվառում կազմակերպության ֆինանսական վիճակի մասին, որը ցանկացած պահի կարտացոյի ճշմարիտ տեղեկատվություն և կապահովի Կազմակերպության ֆինանսական հաշվետվությունների համապատասխանությունը ՖՀՍՍ-ին:
  - Կատարել սահմանված հաշվապահական գրանցումներ՝ Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրության և հաշվապահական հաշվառման ստանդարտներին համապատասխան:
  - Կազմակերպել Կազմակերպության ակտիվների պահպանումը՝ դեկավարությանը հասանելի ողջամտության սահմաններում և

- Հայտնաբերել և կանխարգելել խարդախությունները և այլ խախտումները

Կազմակերպության դեկավարության կողմից 2011թ. Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ավարտված տարվա ֆինանսական հաշվետվությունները տրամադրվել են 2012թ. Մարտի 23-ին:

Ե. Բարսեղյան
Գլխավոր տնօրեն

Ա. Խաչատրյան
Գլխավոր հաշվապահ

«ՖԻՆՔԱ» ՈՒՎԿ ՓԲԸ

ՀՀ, ք. Երևան

23 Մարտի, 2012

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն

Ֆինք ՈՒՎԿ ՓԲԸ

2011թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ

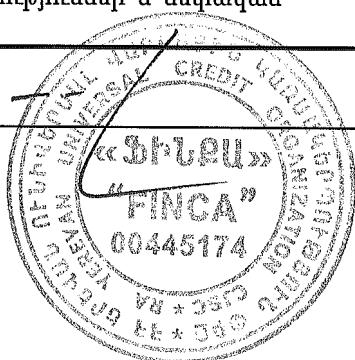
(Հազ. դրամ)

Ծանոթ.	2011	2010	
ԱՎՏԻՎՆԵՐ			
Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները	5	123,061	135,485
Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	6	3,904	-
Պահանջներ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	7	1,110,800	424,036
Հաճախորդներին տրված վարկեր	8	13,609,321	9,216,700
Հիմնական միջոցներ	9	275,381	223,509
Ոչ նյութական ակտիվներ	10	58,516	59,747
Այլ ակտիվներ	11	53,479	32,769
Հետաձգված հարկային ակտիվներ	20	8,939	-
Ըստամենք ակտիվներ		15,243,401	10,092,246
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ			
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	12	11,224,871	6,601,825
Ստորադաս փոխառություն	13	976,714	918,880
Այլ պարտավորություններ	14	222,959	220,034
Ըստացիկ հարկի գծով պարտավորություն		86,887	34,496
Հետաձգված հարկային պարտավորություն	20	-	3,575
Ըստամենք պարտավորություններ		12,511,431	7,778,810
Սեփական կապիտալ			
Բաժնետիրական կապիտալ	15	1,364,720	1,364,720
Չբաշխված շահույթ		1,367,250	948,716
Ըստամենք սեփական կապիտալ		2,731,970	2,313,436
Ըստամենք պարտավորություններ և սեփական կայախույն		15,243,401	10,092,246

Ե. Բարսեղյան
Գլխավոր տնօրեն

Ա. Խաչատրյան
Գլխավոր հաշվապահ

23 Մարտի, 2012

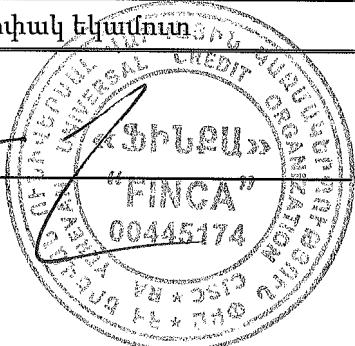

12-ից 71 էջերում ներկայացված ծանոթագրությունները կազմում են ֆինանսական
Հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը

Համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն
Ֆինքա ՈՒՎԿ ՓԲԸ
2011թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
(Հազ. դրամ)

	Ծանոթ.	2011	2010
Տոկոսային եկամուտ	17	4,209,291	3,165,437
Տոկոսային ծախսեր	17	(1,146,219)	(925,977)
Զուտ տոկոսային եկամուտ		3,063,072	2,239,460
Վարկային կորուստների արժեզրկման ծախս	8	(14,115)	(23,517)
Զուտ տոկոսային եկամուտ վարկային կորուստների արժեզրկման ծախսից հետո		3,048,957	2,215,943
Ֆինանսական գործիքներից զուտ արդյունք		3,975	1,825
Զուտ վնաս փոխարժեքային տարբերությունից		(393)	(69,607)
Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվների		3,769	-
Վարձավճարային և կոմիսիոն ծախսեր		(12,507)	(9,818)
Անձնակազմի գծով ծախսեր	18	(1,576,445)	(1,198,482)
Հիմնական միջոցների և սարքավորումների մաշվածություն	9	(67,251)	(53,650)
Ոչ նյութական ակտիվների ամորտիզացիա	10	(5,632)	(1,592)
Տույժերից եկամուտներ		111,142	81,307
Այլ գործառնական եկամուտ		2,764	9,180
Գործառնական եկամուտ		1,508,379	975,106
Գործառնական ծախսեր	19	(724,128)	(352,758)
Շահույթ մինչև հարկումը		784,251	622,348
Շահութահարկի գծով ծախս	20	(158,197)	(141,349)
Զուտ Շահույթ		626,054	480,999
Այլ համապարփակ եկամուտ /(վնաս)		-	-
Ընդամենք համապարփակ եկամուտ		626,054	480,999

Ե. Բարսեղյան
Գլխավոր տնօրեն

Ա. Խաչատրյան
Գլխավոր հաշվապահ

23 Մարտի, 2012

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն
 Ֆինքա ՈՒՎԿ ՓԲԸ
 2011թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
 (Հազ. դրամ)

	2011	2010
Գործառնական գործունեությունից դրամական հոսքեր		
Շահույթ մինչև հարկումը	784,251	622,348
Անկանխիկ դրամական հոսքերի ճշգրտում, համապատասխանեցնելու՝ շահույթը գուտ դրամական հոսքերի հետ		
Վարկային կորուստների արժեզրկման ծախս	14,115	23,517
Մաշվածության և ամրատիզացիոն մասհանումներ	72,751	55,242
Հիմնական միջոցների և սարքավորումների վաճառքից վնաս	3,464	308
Ստացվելիք տոկոսներ	44,667	(20,643)
Վճարվելիք տոկոսներ	127,531	(38,227)
Արտաքույթի փոխարկումից գուտ շահույթ/(վնաս)	(3,376)	70,130
Գործառնական գործունեությունից դրամական հոսքեր՝ նախքան գործառնական ակտիվներում և պարտավորություններում փոփոխությունները	1,043,403	712,675
Զուտ (ավելացում)/նվազում գործառնական ակտիվներում Պահանջներ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	(655,952)	499,739
Հաճախորդներին տրված վարկեր	(4,197,740)	(1,888,390)
Այլ ակտիվներ	(19,874)	3,133
Զուտ ավելացում/(նվազում) գործառնական պարտավորություններում		
Այլ պարտավորություններ	(6,437)	22,601
Դրամական հոսքեր գործառնական գործունեությունից մինչև շահույթահարկը	(3,836,600)	(650,242)
Վճարված շահույթահարկ	(118,320)	(158,496)
Գործառնական գործունեությունից դրամական հոսքեր	(3,954,920)	(808,738)

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն

Ֆինքա ՈՒՎՀԿ ՓԲԸ

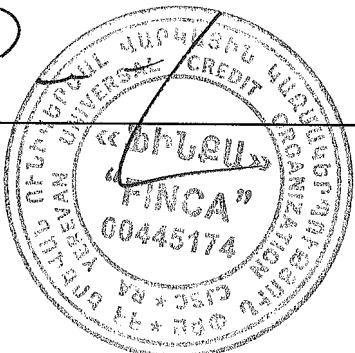
2011թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ

(Հայկ. դրամ)

	2011	2010
Ներդրումային գործունեությունից դրամական հոսքեր		
Հիմնական միջոցների առ (Ծանոթ. 9)	(121,362)	(84,290)
Ոչ նյութական ակտիվների առ (Ծանոթ. 10)	(5,989)	(51,885)
Հիմնական միջոցների վաճառքից մուտքեր	496	-
Ներդրումային գործունեությունից գուտ դրամական հոսքեր	(126,855)	(136,175)
Ֆինանսական գործունեությունից դրամական հոսքեր		
Այլ ֆինանսական կազմակերպություններից ստացված վարկեր	7,646,891	4,913,572
Այլ ֆինանսական կազմակերպությունների վարկերի մարում	(3,392,823)	(3,949,641)
Վճարված շահաբաժիններ	(207,520)	(184,582)
Ֆինանսական գործունեությունից գուտ դրամական հոսքեր	4,046,548	779,349
Արտարժույթի փոխարկման ազդեցությունը դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների վրա	22,803	(23,145)
Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների գուտ փոփոխությունը	(12,424)	(188,709)
Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները ժամանակաշրջանի սկզբի դրությամբ	135,485	324,194
Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ (Ծանոթ. 5)	123,061	135,485

Ե. Բարսեղյան Գլխավոր տնօրեն

23 Մարտի, 2012

Ա. Խաչատրյան Գլխավոր հաշվապահ

Jenny

12-ից 71 էջերում ներկայացված ծանոթագրությունները կազմում են ֆինանսական չափվելիությունների բառկապության մասը.

Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն
Ֆինք ՈՒՎԿ ՓԲԸ

2011թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
(Հազ. դրամ)

Բաժնետիրական

կապիտալ

Չբաշխված շահույթ

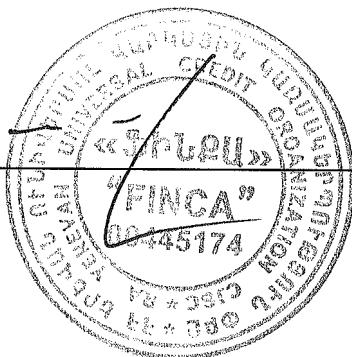
Ընդունենք կապիտալ

Հաշվեկշիռը 2010թ.	կապիտալ	Չբաշխված շահույթ	Ընդունենք կապիտալ
հունվարի 1-ի դրությամբ	1,364,720	652,305	2,017,025
Շահաբաժիններ բաժնետերերին Տարվա համապարփակ եկամուտ (2010թ.)	-	(184,588)	(184,588)
Հաշվեկշիռը 2010թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	1,364,720	948,716	2,313,436
Շահաբաժիններ բաժնետերերին Տարվա համապարփակ եկամուտ (2011թ.)	-	(207,520)	(207,520)
Հաշվեկշիռը 2011 թ. 31-ի դեկտեմբերի դրությամբ	1,364,720	1,367,250	2,731,970

Ե. Բարսեղյան
Գլխավոր տնօրեն

Ա. Խաչատրյան
Գլխավոր հաշվապահ

23 Մարտի, 2012

12-ից 71 էջերում ներկայացված ծանոթագրությունները կազմում են ֆինանսական
Հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
Ֆինքա ՈՒ-ՎԿ ՓԲԸ
2011թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
(Հազ. դրամ)

1. Կազմակերպության հիմնական գործունեությունը

Ֆինքա ՈՒ-ՎԿ ՓԲԸ-ն (այսուհետ՝ Կազմակերպություն) հանդիսանում է փակ բաժնետիրական ընկերություն, որի 100% բաժնետոմսերը պատկանում են FINCA Microfinance Coöperatief U.A.-ին: Կազմակերպությունը գործում է Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրության համաձայն և գրանցվել է 2006թ. մարտի 28-ին ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից N13 արտոնագրային համարի ներքո:

Այն գրադրում է միկրոֆինանսավորմամբ և տրամադրում է անհատական բիզնես վարկեր, ինչպես նաև խմբային և գյուղատնտեսական համապարտ պատասխանատվությամբ միկրո վարկեր:

Կազմակերպության գլխավոր գրասենյակը գտնվում է ՀՀ. ք. Երևանում, իսկ բնով 18 մասնաճյուղեր և 5 ներկայացուցչական գրասենյակներ տեղակայված են Հայաստանի Հանրապետության ողջ տարածքում:

Կազմակերպության իրավաբանական և փոստային հասցեն է՝ Ազաթանգեղոսի փ. 2ա, ՀՀ. ք. Երևան:

2011թ.- ի դրությամբ աշխատակիցների միջին թվաքանակը կազմել է 436 մարդ (2010թ.՝ 399 մարդ): Ստորև ներկայացված է տեղեկատվություն կազմակերպության միակ բաժնետիրոջ վերաբերյալ:

Բաժնետեր	Գրանցման երկիրը	Բիզնեսի բնույթը	2011		2010
			Սեփականություն	(%)	Սեփականություն (%)
FINCA Microfinance Coöperatief U.A.	Նիդերլանդներ Ամերիկայի	Ներդրում	100.0		-
ՖԻՆՔԱ Ինքնայիշներ ինք.	Միացյալ Նահանգներ	Ներդրում	-		100.0
Ընդամենը			100.0		100.0

«ՖԻՆՔԱ ինքնայիշներ ինք.»-ը հանդիսանում է վերջնական վերահսկող եւ մայր կազմակերպություն: Ֆինքա Ինքնայիշներ ինք. (Ֆինքա) ԱՄՆ-ում հիմնադրված շահույթ չհետապնդող կազմակերպություն է: Վերջինիս նպատակն է «օգնել անապահովներին օգնել իրենք իրենց»: «ՖԻՆՔԱ»-ն հավատացած է, որ համաշխարհային սովոր և առքատությունը չեն կարող հաղթահարվել միայն սնունդ բաժանելով և դրամաշնորհներով: Անապահովներն ինքնաաջակցման և ինքնաապահովման միջոցով պետք է իրենց մասնակցությունն ունենան այս հարցում:

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
Ֆինքա ՈՒՎԿ ՓԲԸ
2011թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
(Հազ. դրամ)

Աղքատ համայնքներում գործող իր դուստր կազմակերպությունների միջոցով «ՖԻՆՔԱ»-ն ստեղծում է համայնքային վերականգնվող վարկային միջոցներ կամ «գյուղ բանկեր»՝ անապահովներին տալով ինքնապահովման հնարավորություն: Դուստր կազմակերպությունները ունեն առանձին իրավաբանական անձի կարգավիճակ և «ՖԻՆՔԱ»-ի հետ փոխկապակցված են դուստր կազմակերպությունների վերաբերյալ համաձայնագրերով: Փոքր վարկերը հնարավորություն են տալիս ներդրումներ կատարել առանձին կամ համայնքային փոքր շահութաբեր ձեռնարկություններում:

Մասնակիցները ձեռք են բերում ինքնուրույնություն, հարգանք և ստեղծում են խնայողություններ, որոնք այնուհետև մնում են նույն համայնքում որպես շարունակական ներդրումների համար մշտական կապիտալ:

2006թ.-ին «ՖԻՆՔԱ»-ն Հայաստանի Հանրապետությունում հիմնադրեց առանձին իրավաբանական ընկերություն «ՖԻՆՔԱ ՈՒՎԿ» ՓԲԸ, որն իրականացնում է վարկավորում և տեխնիկական աջակցություն իր համար թիրախային խումբ ներկայացնող փոքր ձեռնարկատերերի համար, որոնք կարիք ունեն միկրոֆինանսավորման՝ իրենց փոքր ձեռնարկությունների համար:

2011թ. «ՖԻՆՔԱ ինժերնեյշն ինք.»-ը ողջ շահաբաժինները փոխանցեց FINCA Microcredit Coöperatief U.A-ին:

2. Կազմակերպության Գործարար միջավայրը Ընդհանուր տեղեկություններ

Հայաստանում շարունակական բնույթ են կրում իրականացվող քաղաքական և տնտեսական փոփոխությունները: Որպես զարգացող շուկա, Հայաստանում բացակայում են կատարյալ գործարար միջավայր և համապատասխան ենթակառուցվածքներ, որոնք սովորաբար գոյություն ունեն ազատ շուկայական տնտեսություն ունեցող երկրներում: Բացի այդ, տնտեսական պայմանները շարունակում են սահմանափակել գործառնությունների ծավալները ֆինանսական շուկաներում, և ֆինանսական գործիքների իրական արժեքները կարող են չհամապատասխանել իրականացրած գործարքներին: Հետագա տնտեսական զարգացման հիմնական խոչընդոտը տնտեսական և ինստիտուցիոնալ զարգացման ցածր մակարդակն է՝ զուգակցված տարածաշրջանային անկայունությամբ, կենտրոնացված տնտեսական հենքով և միջազգային տնտեսական ձգնաժամի ազդեցությամբ:

Միջազգային տնտեսական ձգնաժամը հանգեցրեց ՀՀ համախառն ներքին արդյունքի, ինչպես նաև արտերկրից դրամային փոխանցումների կրծատմանը, ինչից Հայաստանի տնտեսությունը գտնվում է մեծ կախման մեջ: Չնայած ՀՀ կառավարության և կենտրոնական բանկի կողմից իրականացված մի շարք կանխարգելիչ միջոցառումների, դեռևս առկա են անորոշություններ կապիտալի հասանելիության և ձեռք բերման արժեքի առումով ինչպես Կազմակերպության, այնպես էլ նրա հաճախորդների համար, և շուկայական ավելի խիստ ճնշման պայմաններում Հայաստանի տնտեսության, ինչպես նաև Կազմակերպության վրա ձգնաժամի ազդեցության հետևանքները կարող են լինել նշանակալի: Այնուամենայնիվ, քանի դեռ այս անորոշություններում առկա

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
Ֆինքա ՈՒՎԿ ՓԲԸ
2011թ. դեկտեմբերի 31-ի դրույթամբ
(Հազ. դրամ)

դատողություններն ու ենթադրությունները շատ են, դեկավարությունը չի կարող վստահաբար հաշվարկել, թե ինչ չափով դրանք կարող են անդրադառնալ Կազմակերպության ակտիվների և պարտավորությունների մնացորդային արժեքի վրա:

Հայաստանի Հանրապետության տնտեսության ուղղությունների հետագա զարգացումը մեծապես կախված է կառավարության կողմից իրականացվող տնտեսական, ֆինանսական և դրամային միջոցառումների արդյունավետությունից, ինչպես նաև հարկային, իրավական, կանոնակարգող և քաղաքական զարգացումներից: Հետևաբար կազմակերպության ֆինանսական հաշվետվությունները չեն ճշգրտվել դրանց հնարավոր ազդեցությամբ, որոնք կարող են դիտարկվել անհրաժեշտ:

Ինֆյացիա

Հայաստանի Հանրապետությունում դեռ առկա է բարձր մակարդակի ինֆյացիա: Վերջին հինգ տարիների ընթացքում գրանցված ցուցանիշները ներկայացված են ստորև բերված աղյուսակում:

Ժամանակաշրջանի վերջի դրույթամբ	Ինֆյացիա ժամանակաշրջանի դրույթամբ
31 դեկտեմբերի 2011	4,7 %
31 դեկտեմբերի 2010	9,4 %
31 դեկտեմբերի 2009	6,5 %
31 դեկտեմբերի 2008	5,2 %
31 դեկտեմբերի 2007	6,6 %

Արտարժութային Գործարքներ

Արտարժույթը, մասնավորապես՝ ԱՄՆ դոլարը, Եվրոն և Ռուսական Ռուբլին էական դեր են խաղում Հայաստանի Հանրապետությունում բազմաթիվ բիզնես գործարքների տնտեսական ցուցանիշները գնահատելիս:

Ստորև ներկայացված են ՀՀ դրամի նկատմամբ ԱՄՆ դոլարի փոխարժեքները.

Տարեթիվ

31 դեկտեմբերի 2011	385.77
31 դեկտեմբերի 2010	363.44
31 դեկտեմբերի 2009	377.89
31 դեկտեմբերի 2008	306.73
31 դեկտեմբերի 2007	304.22

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
Ֆինքա ՈՒՎԿ ՓԲԸ
2011թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
(Հազ. դրամ)

Ֆինանսական շուկայի գործարքներ

2011թ-ին «Ֆիտշ Շեյքինզ» միջազգային վարկանշային գործակալությունը վերանայեց Հայաստանի Հանրապետության հեռանկարը օտարերկրյա և ազգային արժույթով երկարաժամկետ վարկանիշը և 2011թ.-ի սեպտեմբերի 2-ին հաստատեց օտարերկրյա և ազգային արժույթով Հայաստանի երկարաժամկետ վարկանիշը «կայուն» հեռանկարով և հաստատեց համապատասխան վարկանիշը BB- մակարդակում: Արտարժույթի կարձաժամկետ վարկանիշը հաստատեց Յ մակարդակում:

«Մուղիզ Ինվեստորս Սերվիս» միջազգային վարկանշային կազմակերպությունը Հայաստանի Հանրապետության համար հաստատել է օտարերկրյա և ազգային արժույթով երկարաժամկետ պարտավորությունների բողարկման Ba2 վարկանիշը: «Մուղիզ Ինվեստորս Սերվիս»-ն Հայաստանի Հանրապետության հեռանկարը օտարերկրյա և ազգային արժույթով երկարաժամկետ վարկանիշը կայունից փոխել է բացասականի՝ հիմնականում Եվրոպայում և Ռուսաստանում աճի թույլ հեռանկարներով պայմանավորված:

2008 և 2009 թվականների ֆինանսական ճգնաժամի արդյունքում հայկական կազմակերպությունները և բանկերը դժվարություններ ունեցան միջազգային և ներքին շուկաներում փոխառություններ ձեռք բերելու և պարտքերը վերաֆինանսավորելու հարցում:

Ճգնաժամը ֆինանսական ոլորտում հանգեցրեց նաև իրացվելիության ցածր մակարդակի և առաջացրեց մեծածավալ անորոշություն կապիտալի միջազգային և ներքին շուկաներում: Ֆինանսավորման հասանելիությունը կազմակերպությունների համար շարունակում է մնալ սահմանափակ՝ ենեկով վարկավորման խիստ պայմաններից և փոխառությունների համեմատարար բարձր տոկոսադրույթներից, խոչընդոտ հանդիսանալով տնտեսության հետագա զարգացման համար, ինչպես նաև իրենց ազդեցությունն ունենալ այդ կազմակերպությունների նկատմամբ պարտավորությունների կատարման հարցում:

3. Հաշվետվությունների պատրաստման հիմունքները

Ըստհանուր սկզբունքներ

Կազմակերպության ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՍՍ): Կազմակերպությունն իր հաշվապահական հաշվառումը վարում է Հայաստանի Հանրապետության գործող օրենսդրության համապատասխան: Ներկայացված ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են տվյալ հաշվապահական գրանցումների հիման վրա և անհրաժեշտության դեպքում ճշգրտվել են՝ բոլոր էական առումներով ՖՀՍՍ-ի հետ համապատասխանեցնելու համար:

Գործառնական և ներկայացման արժույթ

Ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացված են ՀՀ դրամով, որը հանդիսանում է կազմակերպության գործառնական արժույթը:

Կազմակերպության գործառնական արժույթը դա այն հինական տնտեսական միջավայրի արժույթն է, որտեղ գործում է Կազմակերպությունը: Կազմակերպության գործառնական և ներկայացման

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Ֆինք ՈՒՎԿ ՓԲԸ

2011թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ

(Հազ. դրամ)

արժույթ է հանդիսանում Հայաստանի Հանրապետության դրամը (այսուհետ՝ ՀՀ դրամ), քանի որ այս արժույթն է լավագույն կերպով արտացոլում ֆինանսական հաշվետվությունների հիմքում ընկած իրադարձությունների և Կազմակերպության գործարքների տնտեսական բովանդակությունը։ Կազմակերպությունը պատրաստում է իր հաշվետվությունները ՀՀ գործող օրենսդրության և հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների պահանջներին համապատասխան։ Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները հիմնված են Կազմակերպության հաշվառման գրանցումների վրա, որոնք ճշգրտվել և վերադասակարգվել են ՖՀՄՍ-ին համապատասխանեցնելու նպատակով։ Ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացված են ՀՀ դրամով հազարների ճշտությամբ։ ՀՀ սահմաններից դուրս դրամը ազատ փոխարկելի չէ։

Գնահատումների և դատողությունների կիրառում

Ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումը պահանջում է կիրառել գնահատումներ և դատողություններ, որոնք իրենց ազդեցությունն ունեն ակտիվների և պարտավորությունների ներկայացման գումարների վրա, ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման ամսայի դրությամբ պայմանական ակտիվների ու պարտավորությունների վրա, ինչպես նաև հաշվետու ժամանակաշրջանի համար եկամուտի և ծախսերի ներկայացման գումարների վրա։ Այն ոլորտները, որոնք պահանջում են դատողության բարձր աստիճան և նշանակալի ազդեցություն ունեն ֆինանսական հաշվետվությունների համար ներկայացված են 4 և 7 ծանոթագրություններում։

Անընդհատության սկզբունք

Ներկայացված ֆինանսական հաշվետվություններն արտացոլում են կազմակերպության դեկավարության գնահատումները՝ կազմակերպության գործունեության և ֆինանսական վիճակի

վրա հայկական գործարար միջավայրի ազդեցության վերաբերյալ։ Տնտեսության հետազա զարգացման ուղղությունները մեծապես կախված են Հայաստանի Հանրապետության կառավարության կողմից ձեռնարկված միջոցառումների արդյունավետությունից և այլ գործոններից, որոնք ներառում են կանոնակարգող և քաղաքական զարգացումները, վերջիններս դուրս են կազմակերպության վերահսկողության շրջանակներից։ Կազմակերպության դեկավարությունը չի կարող կանխատեսել այդ գործոնների հետազա ազդեցությունը կազմակերպության ֆինանսական վիճակի վրա։

Իրացվելիության ռիսկի պատշաճ կառավարման նպատակով կազմակերպությունը պարբերաբ վերահսկում է այն արտարին գործոնները, որոնք կարող են ազդեցությունը ունենալ կազմակերպության իրացվելիության մակարդակի և դրամական միջոցների հոսքերի կանխատեսման վրա։ Միջին և երկարաժամկետ իրացվելիության ռիսկերի կառավարման համար կազմակերպությունը վերլուծում է ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության անհամապատասխանությունները։ Ռիսկերը նվազեցնելու համար կազմակերպությունը սահմանում է իրացվելիության ճեղքածքի սահմանաշափեր, որոնք պարբերաբ վերանայվում են արտարին և ներքին միջավայրում տեղի ունեցող փոփոխություններին համապատասխան։

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Ֆինքա ՈՒՎԿ ՓԲԸ

2011թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ

(Հազ. դրամ)

Պահանջվող իրացվելիության մակարդակը պահպանելու համար կազմակերպությունը կարող է լրացնել միջոցներ ներգրավել այլ միջազգային և ներքին վարկավորման ֆինանսական շուկաներից: Նմանատիպ իրացվելիության աղյուրների դիվերսիֆիկացիան հնարավորություն է ընձեռում նվազեցնել կազմակերպության կախվածությունն որևէ ֆինանսական աղյուրից և ապահովել իր պարտավորությունների լիարժեք կատարումը: Կազմակերպության կողմից կուտակված բավարար ընթացիկ իրացվելի միջոցները և լրացնել ֆինանսական միջոցների ավելացումը հնարավորություն է տալիս կազմակերպությանը շարունակել իր գործունեությունը անընդհատության հիմունքով՝ երկարաժամկետ կտրվածքով:

Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության փոփոխություններ

Ընդունված հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություններն ընդհանուր առմամբ համապատասխանում են նախորդ ֆինանսական տարվա համար կիրառված հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություններին: 2010թ. Հունվարի 1-ից կազմակերպությունը փոխել է իր ներքին վարկերի արժեզրկման պահուստի հաշվարկման մեթոդը: Նոր մեթոդը օգտագործում է վարկերի գծով արժեզրկման պահուստի հաշվարկման միզրացիոն վերլուծության մեթոդ՝ հիմնվելով վերջին 3 տարիների տվյալների վերլուծության վրա (Ծանոթ. 7):

Ստորև ներկայացված են այն փոփոխված ստանդարտները և մեկնաբանությունները, որոնք ուժի մեջ են մտել և ներկայումս կամ ապագայում կարող են առնչվել Կազմակերպության գործառնությունների հետ:

- ՀՀՍՍ 1 «Ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացում» (կիրառելի է 2011թ. հունվարի 1-ից կամ այդ ամսաթվից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար):
- Փոփոխությունները պարզաբանում են սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվության ծանոթագրությունները:
- ՀՀՍՍ 24 (վերափոխված 2009թ.) «Կապակցված կողմերի բացահայտում» (կիրառելի է 2011թ. հունվարի 1-ից կամ այդ ամսաթվից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար): Սույն ստանդարտը հանդիսանում է ՀՀՍՍ 24-ի լրամշակված տարբերակը (վերափոխված 2003թ.):

Հիմնական նպատակն է

- Բացառություններ բացահայտման ընդհանուր պահանջներից պետական և պետության կողմից վերահսկվող կամ համատեղ վերահսկվող, կամ եական ազդեցություն ունեցող կազմակերպությունների հետ գործարքների համար: Կապակցված կողմերի և վերջիններիս միջև գործարքների պարզաբանում, որն ուղղված է փոխըմբռնման հաստատմանն ու հակասությունների վերացմանը:
- ՖՀՍՍ 7 «Ֆինանսական գործիքներ. Բացահայտումներ» (կիրառելի է 2011թ. հունվարի 1-ից կամ այդ ամսաթվից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար): Փոփոխությունները վերաբերում են ֆինանսական ակտիվների փոխանցումից առաջացած ռիսկերի բնույթի և չափի մասին որակական և քանակական տեղեկատվության

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
Ֆինքա ՈՒՎԿ ՓԲԸ
2011թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
(Հազ. դրամ)

բացահայտմանը: Ընկերություններից պահանջվում է հաշվեկշռում ներկայացնել մյուս կողմին փոխանցված ֆինանսական ակտիվների մասին հետևյալ տեղեկությունը. ակտիվի բնույթը, արժեքը, ռիսկերը և օգուտը: Բացի այդ, բացահայտումներն անհրաժեշտ են որպեսզի ֆինանսական հաշվետվություններն օգտագործողները պատկերացում կազմեն ֆինանսական պարտավորությունների չափի, ինչպես նաև ֆինանսական ակտիվի և առընթեր ֆինանսական պարտավորությունների հարաբերության մասին: Բացի այդ, փոփոխությունները պահանջում են ապահանաչված ակտիվներում շարունակվող մասնակցության վերաբերյալ բացահայտումներ, որպեսզի ֆինանսական հաշվետվություններն օգտագործողներին թույլ տան գնահատել ապահանաչված ակտիվներում կազմակերպության շարունակվող մասնակցության բնույթը և դրանց հետ կապված ռիսկերը:

- ՖՀՄՍՍԿ 13 «Հաճախորդների հավատարմության ծրագրեր» (կիրառելի է 2010թ.-ի հուլիսի 1-ին կամ այդ ամսաթվից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար): Այս ՖՀՄՍՍԿ նշում է, որ պարզեատրված կրեդիտային միավորները հաշվառվում են իրական արժեքով:
- ՖՀՄՍՍԿ 14 «Սահմանված հատուցումների գծով ակտիվի սահմանափակումը, նվազագույն ֆինանսավորման պահանջները և դրանց փոփագրեցությունը» (կիրառելի է 2011թ.-ի հունվարի 1-ին կամ այդ ամսաթվից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար): Հիմնական փոփոխությունները վերաբերում են նվազագույն ֆինանսավորմանն ուղղված կանխավճարների հաշվառմանը:
- ՖՀՄՍՍԿ 19 «Սեփական Կապիտալի Գործիքների միջոցով Մարվող Ֆինանսական Պարտավորություններ» (կիրառելի է 2010թ.-ի հուլիսի 1-ին կամ այդ ամսաթվից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար): Սույն ՖՀՄՍՍԿ-ն ուղղորդում է կրեդիտորին կազմակերպության սեփական կապիտալի հավելյալ թողարկման միջոցով ֆինանսական պարտավորության մարման հարցում:

Ուժի մեջ չմտած ՖՀՄՍ և ՖՀՄՍՍԿ մեկնաբանություններ

Ընկերությունը դեռ չի կիրառել հետևյալ ՖՀՄՍ և ՖՀՄՍՍԿ մեկնաբանությունները, որոնք թողարկվել են, բայց դեռ ուժի մեջ չեն մտել:

- ՀՀՄՍ 27 «Առանձին ֆինանսական հաշվետվություններ» (կիրառելի է 2013թ.-ի հունվարի 1-ին կամ այդ ամսաթվից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար): Սույն ստանդարտը և ՖՀՄՍ 10՝ «Համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններ», փոփարինում են ՀՀՄՍ 27-ին, այն է՝ «Համախմբված և առանձին ֆինանսական հաշվետվություններ» (վերափոխված 2003թ.-ին): ՀՀՄՍ 27-ն պարզաբանում է ՀՀՄՍ 27-ի լրամշակմամբ պայմանավորված (վերափոխված 2008թ. հունվարին) ՀՀՄՍ 27, 21, 28 և 31-ում տեղ գտած փոփոխությունները: ՀՀՄՍ 27-ը սահմանում է առանձին հաշվետվություններ պատրաստելիս

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
Ֆինքա ՈՒՎԿ ՓԲԸ
2011թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
(Հազ. դրամ)

Ընկերության հաշվապահության և մասնաճյուղերում, համատեղ ձեռնարկություններում և ասոցիացված կազմակերպություններում ներդրումներ կատարելու մասին տեղեկատվություն տրամադրելու պահանջները:

- ՀՀՍՍ 28 «Ներդրումներ ասոցիացված կազմակերպություններում և համատեղ ձեռնարկություններում» (կիրառելի է 2013թ.-ի հունվարի 1-ին կամ այդ ամսաթվից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար): Սույն ստանդարտը ՀՀՍՍ 28-ի՝ «Ներդրումներ ասոցիացված կազմակերպություններում», լրամշակված տարբերակն է (վերափոխված 2003թ.-ին): Այն սահմանում է ասոցիացված կազմակերպություններում և համատեղ ձեռնարկություններում ներդրումների բաժնեմասնակցության մեթոդով հաշվառման պահանջները:
- ՖՀՍՍ 9 «Ֆինանսական գործիքներ» (կիրառելի է 2013թ.-ի հունվարի 1-ին կամ այդ ամսաթվից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար: Վերոնշյալ ամսաթիվը կարող է հետաձգվել մինչև 2015թ. Հունվարի 1-ը, վաղաժամկետ կիրառությունը բույլատրելի է): Սույն ստանդարտը բողարկվել է 2009թ. Նոյեմբերին՝ ՀՀՍՍ փոխարինման առաջին փուլում և փոխարինում է ՀՀՍՍ 39-ի այն մասերը, որոնք վերաբերում են ֆինանսական ակտիվների դասակարգմանն ու չափմանը: Վերոնշյալ ստանդարտի փոխարինման երկրորդ փուլը, որը վերաբերում է ֆինանսական պարտավորությունների դասակարգմանն ու գնահատմանը, սկսվել է 2010թ. Հոկտեմբերին: Նոր ստանդարտի հիմնական տարբերությունները հետևյալն են。
  - ֆինանսական ակտիվների դասակարգումն իրական և ամորտիզացված արժեքով չափվող գնահատման երկու կարգի: Դասակարգումը պետք է կատարել սկզբնական ճանաչման պահին՝ հիմք ընդունելով կազմակերպության բիզնես մոդելը, որի նպատակն է կառավարել ֆինանսական ակտիվները և ֆինանսական ակտիվների պայմանագրային դրամական հոսքերի բնութագրիչները:
  - Գործիքը հետագա չափվում է միայն ամորտիզացված արժեքով, եթե այն պարտքի գործիք է, և երկու արժեքով, եթե (ա) կազմակերպության բիզնես մոդելն ուղղված է դրամական միջոցների հավաքագրման նպատակով ակտիվի պահպանմանը, և (բ) եթե ակտիվի դրամական հոսքերը մայր գումարի և տոկոսների վճարումներ են միայն (այսինքն, առկա են «փոխառության հիմնական հատկանիշներ»): Բոլոր այլ պարտքի գործիքները պետք է չափել իրական արժեքով շահույթի և վնասի միջոցով:
  - Մեփական կապիտալի բոլոր գործիքները չափվում են իրական արժեքով: Առևտրային նպատակով պահպան սեփական կապիտալի գործիքները, չափվում են իրական արժեքով շահույթի և վնասի միջոցով: Մեփական կապիտալի մյուս բոլոր գործիքների պարագայում սկզբնական ճանաչման պահին հնարավոր է հետ չկանչվող ընտրություն. գործիքների վերագնահատումից շահույթը կամ վնասը ճանաչել այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով: Իրական արժեքի վերագնահատումից շահույթի կամ վնասի վերադասակարգումը շահույթի կամ վնասի տեղի չի ունենում: Սույն ընտրությունը

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
Ֆինքա ՈՒՎԿ ՓԲԸ
2011թ. դեկտեմբերի 31-ի դրույթյամբ
(Հազ. դրամ)

Կատարվում է գործիք առ գործիք սկզբունքով: Շահութաբաժինները ներկայացվում են շահույթով կամ վնասով, քանի դեռ հանդիսանում են ներդրման վերադարձ:

ՀՀՍՍ 39-ի ֆինանսական պարտավորությունների դասակարգմանն ու գնահատմանը վերաբերող պահանջների մեծ մասը անփոփոխ են մնացել ՖՀՍՍ 9-ում: Հիմնական փոփոխությունն այն է, որ կազմակերպությունը պարտավորվում է ներկայացնել փոփոխությունների ազդեցությունը սեփական վարկային ռիսկերի վրա, որոնք սահմանվում են իրական արժեքով շահույթի կամ վնասի միջոցով այլ համապարփակ եկամտում:

- ՖՀՍՍ 10 «Համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններ» (կիրառելի է 2013թ.-ի հունվարի 1-ին կամ այդ ամսաթվից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար): Նոր ստանդարտը փոխարինում է ՀՀՍՍ 27-ին՝ «Համախմբված և առանձին ֆինանսական հաշվետվություններ» և ՍՍԿ 12-ին՝ «Համախմբում. հատուկ նշանակության կազմակերպություններ»: ՖՀՍՍ 10-ը կառավարման միասնական եռամակարդակ մոդել է: Ներդրողը կարող է վերահսկողություն ունենալ, այն դեպքում եթե երեք չափանիշներն ել բավարարված են:
  - (ա) Ներդրողն կարող է ազդել ներդրման օբյեկտի վրա,
  - (բ) Ներդրողն ներդրումից եկամտի տնօրինման իրավունք ունի ,
  - (գ) Ներդրողն իրավասու է օգտագործել իր ազդեցությունը ներդրման օբյեկտի վրա՝ այսպիսով ազդելով ներդրողի եկամուտների վրա:
- ՖՀՍՍ 10-ի վաղաժամկետ կիրառությունը բույլատրելի է ՖՀՍՍ 11, ՖՀՍՍ 12 և ՀՀՍՍ 27 (վերափոխված 2011թ.) կիրառմամբ:
- ՖՀՍՍ 11 «Համատեղ գործունեության համաձայնություններ» (հետադարձ ուժով կիրառելի է 2013թ.-ի հունվարի 1-ին կամ այդ ամսաթվից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար): Սույն ստանդարտը փոխարինում է ՀՀՍՍ 31-ին՝ «Մասնակցություն համատեղ ձեռնարկություններում»: ՖՀՍՍ 11-ի ներկայացրած հիմանական փոփոխությունը վերաբերում է բոլոր տեսակի համատեղ պայմանավորվածությունների դասակարգմանը որպես համատեղ գործառնությունների, որոնք հաշվառվում են հիմք ընդունելով համամասնական համախմբումը կամ համատեղ գործառնությունը՝ բաժնեմասնակցության մերոդի կիրառմամբ: Պայմանավորվածության տեսակը որոշվում է կողմերի իրավունքներով և պարտականություններով ինչը բխում է պայմանավորվածության կառուցվածքից, իրավական ձևից, պայմանագրային պայմանավորվածություններից և այլ փաստերից ու հանգամանքներից: ՖՀՍՍ 11-ի վաղաժամկետ կիրառությունը բույլատրելի է ՖՀՍՍ 10-ի, ՖՀՍՍ 12-ի և ՀՀՍՍ 27 (վերափոխված՝ 2011թ.), ՀՀՍՍ 28-ի (վերափոխված՝ 2011թ.) կիրառմամբ:
- ՖՀՍՍ 12 «Այլ կազմակերպություններում մասնակցության վերաբերյալ բացահայտումներ» (կիրառելի է 2013թ.-ի հունվարի 1-ին կամ այդ ամսաթվից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար): Նոր ստանդարտը առաջարկում է բացահայտումների պահանջ այն կազմակերպությունների համար, որոնք մասնակցություն ունեն դուստր

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Ֆինքա ՈՒ-ՎԿ ՓԲԸ

2011թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ

(Հազ. դրամ)

կազմակերպություններում համատեղ գործունեության համաձայնություններում, ասոցացված կազմակերպություններում և չհամախմբված կառուցվածքային կազմակերպություններում: Այլ կազմակերպություններում ներգրավվածությունը լայնորեն սահմանվում է որպես պայմանագրային կամ ոչ պայմանագրային, որի արդյունքում կազմակերպությունը հաղորդակից է դառնում մյուս կազմակերպության գործունեության եկամուտներին: Տեղեկատվության բացահայտման հավելյալ և նոր պահանջները նպատակ ունեն ֆինանսական հաշվետվությունների օգտագործողներին տրամադրել տեղեկատվություն, որը թույլ կտա վերջիններիս գնահատել այլ կազմակերպություններում իրենց մասնակցության ռիսկերի բնույթը և տվյալ ռիսկերի ազեցությունն իրենց ֆինանսական վիճակի, արդյունքների և դրամական հոսքերի վրա: ՖՀՍՍ 12-ի վաղաժամկետ և լիարժեք կիրառումն թույլատրելի է ՖՀՍՍ 10, ՖՀՍՍ 11 և ՀՀՍՍ 27 (վերափոխված 2011թ.) և ՀՀՍՍ 28 (վերափոխված 2011թ.) կիրառմամբ:

- ՖՀՍՍ 13 «Իրական արժեքով չափում» (կիրառելի է 2013թ.-ի հունվարի 1-ին կամ այդ ամսաթվից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար. վաղաժամկետ կիրառությունը թույլատրելի է): Սույն ստանդարտը փոխարինում է ՖՀՍՍ-ի առանձին իրական արժեքով չափման ուղեցույցերը մեկ միասնական ուղեցույցով: Այն ներկայացնում է իրական արժեքի վերանայված սահմանումը և իրական արժեքով չափման բացահայտումների պահանջները: ՖՀՍՍ 13-ը չի սահմանում նոր պահանջներ իրական արժեքով չափվող ակտիվների համար, ոչ էլ չեղյալ է համարում ներկայումս կիրառելի այլ ստանդարտներով սահմանված իրական արժեքով չափման բացառությունները:
- ՀՀՍՍ11-ի՝ «Ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացում. այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների հողվածների ներկայացում» (հետադարձ ուժով կիրառելի է 2012թ.-ի հուլիսի 1-ին կամ այդ ամսաթվից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար. վաղաժամկետ կիրառությունը թույլատրելի է): Կազմակերպությունը պարտավորվում է առանձին ներկայացնել այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի այն տարրերը, որոնք հետագայում կարող են վերադասակարգվել (օրինակ՝ ապահանաջման կամ վճարման դեպքում) որպես շահույթ կամ վնաս և նրանք, որոնք չեն կարող: Բացի այդ, փոխվում է համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության վերնագիրը, ստանալով հետևյալ ձևակերպումը՝ «Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն» (ոչ մի այլ ձևակերպում ընդունելի չէ):
- ՀՀՍՍ19-ի՝ «Աշխատակիցների հատուցումներ», փոփոխություն (հետադարձ ուժով կիրառելի է 2013թ.-ի հունվարի 1-ին կամ այդ ամսաթվից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար. վաղաժամկետ կիրառությունը թույլատրելի է): Սույնով էակես փոխվում է սահմանված հատուցման, թոշակային ծախսերի և լուծարման դեպքում փոխհատուցումների ճանաչումն ու չափումը: Էակես փոխվում է նաև աշխատակիցների հատուցումների բացահայտումները:

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
Ֆինքա ՈՒՎԿ ՓԲԸ
2011թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
(Հազ. դրամ)

Ընկերությունը ներկայում գնահատում է սույն ֆջՍՍ ընդունումը, դրա ազդեցությունը Ընկերության վրա, ինչպես նաև վերջինիս ընդունման ժամկետները:

Ներկայացման ձեր փոփոխություններից հետո

Վերադասակարգում:

2011թ.-ի ներկայցման ձեր հաստատելու համար կազմակերպությունը 2010թ.-ի Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվության համապատասխան գումարներում կատարել է հետևյալ փոփոխությունները.

	Ճշգրտման գումարը	Ճշգրտումից առաջ	Ճշգրտումից հետո	Մեկնաբանություններ
Գործառնական ծախսեր	(91,020)	443,778	352,758	Տոկոսների գծով ո- ոնկիղենտի շահութահարկի
Տոկոսային ծախսեր	91,020	834,957	925,977	վերադասակարգում

4. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության համառոտ ներկայացում Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները այն ակտիվներն են, որոնք կարող են փոխարկվել կանխիկի մեկ օրվա ընթացքում, և ներառում են կանխիկ դրամական միջոցները, կազմակերպության թղթակցային և ընթացիկ հաշիվների մնացորդները, փոխարկման հաշվարկային հաշիվների մնացորդները: Բոլոր այլ միջրանկային տեղաբաշխումները ներառված են պահանջներ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ գումարներում: Դրամական միջոցներում և դրանց համարժեքներում ներառված չեն միջոցները, որոնց օգտագործումը ունի սահմանափակումներ:

Ֆինանսական ակտիվներ

Կազմակերպությունը դասակարգում է Ֆինանսական ակտիվները, ըստ հետևյալ տեսակների՝

- Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ, վարկեր և դեբետորական պարտքեր (ներառում է հաճախորդներին տրամադրված վարկերը և պահանջներ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ)

Կազմակերպությունը որոշում է ֆինանսական ակտիվների դասակարգումը սկզբնական ձևաչափաման պահին: Սկզբնական ձևաչափաման պահին ֆինանսական ակտիվների դասակարգումը կախված է վերջիններիս ձեռք բերման նպատակից և հատկանիշներից:

Ֆինանսական գործիքների սկզբնական ձևաչափաման

**Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
Ֆինքա ՈՒՎԿ ՓԲԸ
2011թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
(Հազ. դրամ)**

Կազմակերպությունը ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները ձանաշում է ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, երբ կազմակերպությունը դառնում է ֆինանսական գործիքի պայմանագրային կողմէ: Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների կանոնավոր կերպով գնումները և վաճառքը հաշվառվում են գործարքի ամսաթվի դրությամբ:

Բոլոր ֆինանսական ակտիվները սկզբնական ձանաշման պահին պետք է չափվեն իրական արժեքով գումարած գործարքի հետ կապված ծախսումները, որոնք ուղղակիորեն վերագրելի են ֆինանսական ակտիվի ձեռքբերմանը կամ թողարկմանը, բացառությամբ այն դեպքերի երբ ֆինանսական ակտիվները հանդիսանում են շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ:

Իրական արժեքի չափման սկզբունքները

Ակտիվ շուկա ունեցող ֆինանսական գործիքների իրական արժեքը հաշվետու օրվա դրությամբ հիմնված է գնանշվող շուկայական գնի վրա՝ ներառյալ գործարքի հետ կապված ծախսումները:

Եթե գնանշվող շուկայական գին առկա չէ, ապա ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքը որոշվում է օգտագործելով տարբեր գնահատման տեխնիկաներ, ներառյալ մաթեմատիկական մոդելներ: Որտեղ կիրառված են մաթեմատիկական մոդելներ այնտեղ մուտքային տվյալները հիմնված են շուկայական տվյալների և դատողությունների վրա:

Դատողությունը հիմնված է փողի ժամանակային արժեքի, վարկային ռիսկի մակարդակի, գործիքի փոփոխականությունից, շուկայական ռիսկի մակարդակից և այլ:

Ֆինանսական գործիքների ամորտիզացված արժեք

Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների ամորտիզացված արժեքը այն գումարն է որով ֆինանսական ակտիվը կամ պարտավորությունը չափվում են սկզբնական ձանաշման պահին հանած մայր գումարի ցանկացած մարումներ, գումարած կամ հանած սկզբնական ձանաշման գումարի և մարման պահին գումարի միջև ցանկացած տարբերության կուտակված ամորտիզացիան՝ հաշվարկված արդյունավետ տոկոսադրույթի մեթոդով և հանած ֆինանսական ակտիվի արժեզրկման կամ անհավաքագրելիության գծով ցանկացած նվազեցում (ուղղակիորեն կամ կարգավորող հաշիվների օգտագործման միջոցով):

Արդյունավետ տոկոսադրույթի մեթոդը ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության (կամ ֆինանսական ակտիվների կամ ֆինանսական պարտավորությունների խմբի) ամորտիզացված արժեքի հաշվարկման և համապատասխան ժամանակաշրջանի ընթացքում տոկոսային եկամտի կամ տոկոսային ծախսի բաշխման մեթոդ է: Արդյունավետ տոկոսադրույթը այն դրույքն է, որը ֆինանսական գործիքի գործողության ակնկալվող ժամկետի կամ, համապատասխան դեպքերում, ավելի կարծ ժամանակահատվածի համար գնահատված դրամական միջոցների վճարումները կամ ստացվելիք գումարները գեղշում է ճշգրիտ մինչև ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության գուման հաշվեկշռային արժեքը: Արդյունավետ տոկոսադրույթը

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Ֆինքա ՈՒ-ՎԿ ՓԲԸ

2011թ. դեկտեմբերի 31-ի դրույթամբ

(Հազ. դրամ)

հաշվարկելիս կազմակերպությունը պետք է գնահատի դրամական հոսքերը՝ հաշվի առնելով ֆինանսական գործիքի բոլոր պայմանագրային պայմանները (օրինակ՝ վաղաժամկետ վճարման, գնման կամ համանման օպցիոնները), սակայն չպետք է հաշվի առնի ապագա պարտքային կորուստները։ Այս հաշվարկը ներառում է պայմանագրի կողմերի միջև վճարված կամ ստացված բոլոր այն վճարները և կետերը, որոնք արդյունավետ տոկոսադրույթի բաղկացուցիչ մաս են կազմում, ինչպես նաև գործարքի հետ կապված ծախսումները և բոլոր այլ պարզեավճարներ և գեղչեր։ Ենթադրվում է, որ դրամական հոսքերը և համանման ֆինանսական գործիքների խմբի ակնկալվող ժամկետը կարելի է արժանահավատորեն գնահատել։ Այնուհանդերձ, այն հազվագյուտ դեպքերում, եթե հնարավոր չէ արժանահավատորեն գնահատել ֆինանսական գործիքի (ֆինանսական գործիքների խմբի) դրամական հոսքերը կամ դրա ակնկալվող ժամկետը, կազմակերպությունը պետք է օգտագործի ֆինանսական գործիքի (ֆինանսական գործիքների խմբի) պայմանագրային դրամական հոսքերը պայմանագրային ժամկետի ամբողջ ընթացքում։

Ֆինանսական ակտիվների ապահանաչումը

Ֆինանսական ակտիվները (կամ, եթե կիրառելի է, ֆինանսական ակտիվների մի մասը, կամ նմանատիպ ֆինանսական ակտիվների խմբի մի մասը) ապահանաչում են երբ։

- ֆինանսական ակտիվից առաջացող դրամական հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները կորցնում են իրենց ուժը։
- Կազմակերպությունը երրորդ կողմին է փոխանցում ֆինանսական ակտիվներից առաջացող դրամական միջոցների նկատմամբ իրավունքները կամ պահպանում է ֆինանսական ակտիվներից առաջացող դրամական միջոցների նկատմամբ իրավունքները, բայց պարտավորվում է երրորդ կողմին փոխանցել ստացված գումարներն ամբողջությամբ և ժամանակին,
- և եթե Կազմակերպությունը կամ փոխանցում է ակտիվի գծով բոլոր ռիսկերի և օգուտների զգալի մասը, կամ չի փոխանցում, և չի պահպանում ակտիվի գծով բոլոր ռիսկերի և օգուտների զգալի մասը, այլ փոխանցում է ակտիվի նկատմամբ վերահսկողությունը։ Եթե ստացողը փոխանցման համար առանց լրացնելով սահամանափակումների պարտադրման անհրաժեշտության, գործնականում չի կարող վաճառել ակտիվները ամբողջությամբ այլ երրորդ կողմի, ապա կազմակերպությունը պահպանում է ակտիվի նկատմամբ վերահսկողությունը։

Եթե կազմակերպությունը փոխանցում է ակտիվից դրամական հոսքեր ստանալու պահանջի իրավունքը և չի փոխանցում, և չի պահպանում ակտիվի գծով ռիսկերի և օգուտների մասը, և չի փոխանցում ակտիվի նկատմամբ վերահսկողությունը, ապա ակտիվը հաշվառվում է կազմակերպության շարունակվող մասնակցության համապատասխան ֆինանսական ակտիվում։

Եթե շարունակվող մասնակցությունը ձեռք է բերում փոխանցվող ակտիվի երաշխիքային պայանվման ձև, ապա այդպիսի մասնակցությունը չափվում է ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի նվազագույնով և կազմակերպության կողմից փոխանցուցվելիք առավելագույն գումարով։ Եթե շարունակվող մասնակցությունը ձեռք է բերում փոխանցվող ակտիվի դուրսգրված վաճառքի և/կամ

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
Ֆինքա ՈՒՎԿ ՓԲԸ
2011թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
(Հազ. դրամ)

գնման օպցիոնի ձև (ներառյալ դրամային և նման պայմաններով օպցիոնները), մասնակցության չափը որոշվում է այն գումարի չափով, որով կազմակերպությունը կարող է հետ գնել փոխանցվող ակտիվը, բացառությամբ իրական արժեքով զնահատված դուրսգրկած վաճառքի օպցիոնի (ներառյալ դրամային և նման պայմաններով օպցիոնները), եթե շարունակվող մասնակցության չափը համարվում է հետևյալ երկու մեծություններից նվազագույնը՝ փոխանցվող ակտիվի իրական արժեքը կամ օպցիոնի կատարման գինը:

Շահույրի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ

Իրական իրական արժեքով բոլոր ածանցյալ գործիքները, ներառյալ՝ արտարժույթի փոխանակման պայմանագրերը, արտարժույթի և տոկոսադրույթի սվոպերը, ինչպես նաև այլ ածանցյալ ֆինանսական գործիքները, բացառությամբ հեջափորման նպատակով պահպող ածանցյալ ֆինանսական գործիքները, սկզբնապես ճանաչվում են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում սկզբանական արժեքով (ներառյալ գործարքային ծախսերը), այնուհետև դրանք վերաչափում են իրական արժեքով: Կախված գործարքի տեսակից տարվա վերջում իրական արժեքը որոշվում է շուկաներում գնանշումներով, դրամական հոսքերի դիսկրինտավորված մոդելներով կամ օպցիոնների/սվոպերի գնային մոդելներով: Ածանցյալ ֆինանսական գործիքների իրական արժեքի փոփոխությունը ներառված է արտարժութային գործառնություններից առաջացած գույն եկամուտներում/վնասում:

Պահանջներ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ

Իր բնականու գործունեության ընթացքում Կազմակերպությունը իր միջոցները տեղաբաշխում է բանկերում տարրեր ժամանակահատվածների համար: Այլ ֆինանսական կազմակերպություններին տրամադրված ֆիքսված ժամկետով գումարները նախատեսված չեն անհապաղ կամ կարճաժամկետ ժամանակահատվածում վաճառքի համար և հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույթի մեթոդը: Ոչ ֆիքսված ժամկետներով միջոցները ամորտիզացվում են հիմնվելով ակնկալվող մարման ժամկետների վրա:

Հաճախորդներին տրամադրված վարկեր

Հաճախորդներին տրամադրված վարկերը ներառում են ոչ ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ՝ ֆիքսված կամ որոշելի վճարումներով, որոնք զնանշված չեն շուկայում, բայց այն դեպքերից եթե

- կազմակերպությունը մտադրված է դրանք անմիջապես կամ մոտ ժամանակում վաճառել, որը դասակարգվում է որպես վաճառքի համար մատչելի և նրանք որոնք կազմակերպությունը սկզբանական ճանաչման ժամանակ որոշում է իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով
- կազմակերպությունը սկզբնական ճանաչման ժամանակ սահմանել է որպես վաճառքի համար մատչելի

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
Ֆինքա ՈՒՎԿ ՓԲԸ
2011թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
(Հազ. դրամ)

- սեփականատերը չի կարող վերականգնել իր բոլոր նախնական ներդրումները, բայց ոչ վարկերի վատրարացման պատճառով, որոնք պետք է դասակարգվեն որպես վաճառքի համար մատչելի:

Հաճախորդներին տրված վարկերը սկզբնապես ճանաչվում են ինքնարժեքով, որը հանդիսանում է ստացված փոխհատուցման իրական արժեքը: Հետազայում վերջիններս հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույթի մեթոդ՝ նվազեցնելով դրանց գծով արժեզրկման պահուստների գումարները:

Վարկերը հաշվառվում են եթե կանխիկը տրամադրվել է փոխառուներին: Կազմակերպությունը չի ձեռք բերում վարկեր երրորդ անձանցից:

Ֆինանսական ակտիվների արժեզրկում

Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվին կազմակերպությունը իրականացնում է ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական ակտիվների խմբի արժեզրկված լինելու օբյեկտիվ հայտանիշների գնահատում: Ֆինանսական ակտիվը կամ ֆինանսական ակտիվների խումբը արժեզրկվում է և արժեզրկումից կորուստը ճանաչվում է համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում այն դեպքում, եթե կա արժեզրկման օբյեկտիվ հայտանիշ, որպես ակտիվի նախնական ճանաչումից հետո տեղի ունեցած մեկ կամ մի քանի իրադարձությունների (վնասի դեպք) արդյունք, և եթե այդ իրադարձությունը կամ իրադարձություններն ազդեցություն ունեն ֆինանսական ակտիվից կամ ակտիվների խմբից ակնկալվող ապագա դրամական հոսքերի վրա, որոնք կարելի է արժանահավաստորեն չափել, գնահատել:

Եթե կազմակերպությունը որոշում է, որ անհատապես (առանձին հիմունքով) գնահատված ֆինանսական ակտիվի համար չկա արժեզրկման օբյեկտիվ հայտանիշ, անկախ այն հանգամանքից, եւկան է այն, թե ոչ, ապա այդ ակտիվը ներառում է համանման վարկային ռիսկերի բնութագրիչներ ունեցող ֆինանսական ակտիվների խմբում և գնահատում է դրանց արժեզրկված լինելը խմբային հիմունքով:

Այլ ֆինանսական հաստատությունների նկատմամբ պահանջների և Հաճախորդներին տրամադրած վարկերի գումարների արժեզրկում

Այլ ֆինանսական հաստատությունների նկատմամբ պահանջները և հաճախորդներին տրամադրված վարկերը հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով: Կազմակերպությունը գնահատում է, թե արդյոք առկա է որևէ օբյեկտիվ վկայություն, որ ֆինանսական ակտիվը կամ ֆինանսական ակտիվների խումբը արժեզրկված է:

Այլ ֆինանսական հաստատությունների նկատմամբ պահանջների և հաճախորդներին տրված վարկերի արժեզրկման օբյեկտիվ հատկանիշները ներառում են առանձին ֆինանսական ակտիվին վերաբերվող հետևյալ իրավիճակի վերաբերյալ բացահայտ տվյալները՝

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Ֆինքա ՈՒՎԿ ՓԲԸ

2011թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ

(Հազ. դրամ)

- վճարումների ժամկետների խախտում
- Փոխառուի զգալի ֆինանսական դժվարությունները, որոնք հաստատվում են կազմակերպության օտարման ժամանակ ֆինանսական տեղեկատվությամբ,
- փոխառուի հավանական սնանկացումը կամ այլ ֆինանսական վերակազմավորում
- Փոխառուի վրա ազդող ազգային կամ տեղական տնտեսական միջավայրի վատքարացում,
- Պայմանագրի խախտում, ինչպես օրինակ մայր գումարի կամ տոկոսի չվճարում կամ վճարման ուշացում,
- Վարկատուն, տնտեսական կամ իրավական պատճառներով ելեկով փոխառուի ֆինանսական դժվարություններից, այնպիսի զիջումների է զնացել փոխառուի նկատմամբ, ինչպիսիք չեն լինի այլ պայմաններում:

Այն ակտիվները, որոնք անհատապես (առանձին իմունրով) են զնահատվել արժեգրկման նպատակով և որոնց համար արժեգրկում է ձանաշվել, չեն ներառվում արժեգրկման խմբային զնահատման գործընթացում:

Եթե Կազմակերպությունը որոշում է, որ անհատապես զնահատվող ֆինանսական ակտիվի արժեգրկման օբյեկտիվ վկայություններ չկան, այն ներառում է ակտիվը միևնույն վարկային ռիսկի հատկանիշներով ֆինանսական ակտիվների խմբի մեջ և զնահատում է այդ խմբի ընդհանուր արժեգրկումը:

Արժեգրկման խմբային զնահատման նպատակով, ֆինանսական ակտիվները խմբավորվում են ըստ նմանատիպ վարկային ռիսկի հատկանիշների՝ ինչպես օրինակ ակտիվի տեսակը, վարկատեսակը, վճարման կարգավիճակը և այլ հարակից գործոններ: Ընտրված հատկանիշները վերաբերվում են ապագա դրամական միջոցների հոսքի զնահատմանը նման ակտիվների խմբերի համար, որոնք հանդիսանում են փոխառուի վճարման ենթակա բոլոր վճարների կատարման կարողությանը՝ համաձայն զնահատվող ակտիվի պայմանագրային պայմաններին:

Միասնաբար չափվող ֆինանսական ակտիվներ հանդիսացող այլ ֆինանսական հաստատությունների նկատմամբ պահանջների և հաճախորդներին տրամադրված վարկերի արժեգրկման հետևանքով կորստի օբյեկտիվ ապացույցի որոշման հիմնական չափանիշն այն է, որ առկա է բացահայտ տեղեկատվություն, որ տվյալ ակտիվի սկզբնական ձանաշրտմից հետո այդ ֆինանսական ակտիվների խմբից ստացվող կանխատեսված դրամական միջոցների հոսքը չափելի անկում է ապրել, չնայած որ, այդ անկումը դեռևս չի նկատվում տվյալ խմբի առանձին ակտիվի համար:

Նման տեղեկատվությունը կարող է ներառել խմբի փոխառուի կարգավիճակի անբարենպաստ փոփոխությունները (օրինակ՝ ուշացված վճարումների աճ) ազգային կամ տեղական տնտեսական պայմանները, որոնք փոխկազմած են խմբի ակտիվների վճարման պարտավորությունների չկատարման հետ (օրինակ՝ փոխառուների աշխարհագրական տարածաշրջանում անզործության աճ, համապատասխան տարածաշրջանում գրավադրվող գույքի զների անկում, նավթի զների անկում նավթամշակող կազմակերպություններին տրամադրված վարկերի համար, կամ խմբում

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Ֆինքա ՈՒ-ՎԿ ՓԲԸ

2011թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ

(Հազ. դրամ)

առկա փոխառուների վրա ազդող արդյունաբերական պայմանների անբարենպաստ փոփոխություն):

Եթե առկա է օրյեկտիվ (անկողմնակալ) վկայություն, որ առկա է արժեգրկման կորուստ, կորստի գումարը չափվում է հետևյալ կերպ՝ հաշվարկվում է ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի և կանխատեսվող ապագա դրամական հոսքերի ներկա արժեքի տարբերությունը: Ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը կրճատվում է պահուստային հաշվի կիրառմամբ և կորստի գումարը ձևաչփում է համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում:

Կանխատեսվող ապագա դրամական հոսքերի ներկա արժեքը գեղչփում է Ֆինանսական ակտիվի սկզբնական գործող արդյունավետ տոկոսադրույրով: Եթե վարկն ունի փոփոխական տոկոսադրույր, ցանկացած արժեգրկման կորստի չափման համար գեղչման դրույքը հանդիսանում է ներկայիս գործող արդյունավետ տոկոսադրույքը: Գրավով ապահովված ֆինանսական ակտիվների կանխատեսվող ապագա դրամական հոսքերի ներկայիս արժեքի հաշվարկը արտացոլում է դրամական հոսքերը, որոնք կարող են առաջանալ գրավի հետզնման իրավունքից գրկվելու արդյունքում՝ հանած գրավի ձեռքբերման և վաճառքի ծախսերը, անկախ նրանից թե առկա է գրավի հետզնման իրավունքից գրկման հավանականություն:

Այն վարկերը, որոնք անհատապես չեն գնահատվել, ներառվում են այն վարկերի խմբերում, որոնց արժեգրկումը գնահատվում է խմբային: Խմբային հիմունքներով գնահատվող վարկերը խմբավորվում են ելեկով վարկային ռիսկի նմանատիպ հատկանիշներից և ժամկետանց գումարների կարգավիճակից: Խմբային հիմունքներով գնահատման մեթոդի նպատակն է ապահովել պայմաններ, որպեսզի արժեգրկումը արտացոլի այն հանգամանքները, որոնք դա առաջացրել են, սակայն դեռևս նկատելի չեն անհատական վարկի դեպքում դիտարկելիս:

Գործընթացը ներառում է պատմական տեղեկատվությունը և ներկայիս դիտարկվող տեղեկատվությունը, որն արտացոլում է առկա իրավիճակը և ցույց է տալիս թե ինչպես այն կարող է ազդել ներկայիս վարկային պորտֆելի վրա: Օգտագործվող պատմական տվյալների ամրողությունը կազմված է փաստացի պահուստավորման դրույքներից, որոնք հաշվարկվում են օգտագործելով վարկերի արժեգրկման պատմական միզգացիոն վերլուծությունը: Առկա տնտեսական տվյալները ներառում են ներկա դրույքաշափերը: Այս տվյալների ներդրմամբ, դեկավարությունը որոշում է նոր դրույքները, որոնք պետք է գործածվեն հաջորդ 6 ամսվա ընթացքում:

Եթե, հաջորդ ժամանակաշրջանում, արժեգրկման կորստի գումարը նվազում է և նվազումը օրյեկտիվը է այնպիսի հանգամանքի, որը տեղի է ունեցել արժեգրկման ձանաշումից հետո (ինչպես, օրինակ՝ պարտապանի վարկային վարկանիշի բարելավում), նախկինում ձևաչփած արժեգրկման կորուստը հակադարձվում է պահուստային հաշվի միջոցով համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում:

Անհավաքագրելի ակտիվները դուրս են գրփում համապատասխան արժեգրկման պահուստների դիմաց, եթե

- Փոխառության ժամկետը ուշացել է ավելի քան 180 օրով

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
Ֆինքա ՈՒՎԿ ՓԲԸ
2011թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
(Հազ. դրամ)

- Ակտիվի լիովին կամ մասնակի վերադարձման բոլոր անհրաժեշտ ընթացակարգերը իրականացվել են և կորստի վերջնական գումարը որոշվել է:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Ֆինանսական պարտավորությունները դասակարգվում են որպես ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական պարտավորություններ:

Սկզբնական շրջանում, ֆինանսական պարտավորությունը չափվում է Կազմակերպության կողմից իրական արժեքով գումարած գործարքի արժեքը, որոնք ուղղակիորեն կիրառելի են ձեռքբերման կամ ֆինանսական պարտավորության ստանձնման ժամանակ:

Ֆինանսական պարտավորությունները ապահանաչվում են, եթե պարտավորությունը ամբողջովին մարվում է կամ չեղյալ համարվում կամ ավարտվում է:

Այն դեպքում, եթե առկա ֆինանսական պարտավորությունը փոխարինվում է միևնույն փոխառուի կողմից այլ պարտավորությամբ, եականորեն փոփոխված պայմաններով, կամ առկա պարտավորության պայմանները եականորեն փոփոխվում են, նման փոխարինումը կամ փոփոխությունը դիտվում է որպես սկզբնական պարտավորության ապահանաչում և նոր պարտավորության ձանաշում, և պարտավորության արժեքի տարբերությունը ձանաշվում է համապարփակ ֆինանսական արյունքների մասին հաշվետվությունում:

Ամորտիզացված արժեքով հաշվառված ֆինանսական պարտավորություններ

Ամորտիզացված արժեքով ֆինանսական պարտավորությունները ներառում են պարտավորությունները այլ ֆինանսական հաստատությունների հանդեպ: Ենթակա վճարումները գրանցվում են, եթե դրամական միջոցները կամ ակտիվները տրամադրվում են կազմակերպությանը գործընկեր ֆինանսական կազմակերպության կողմից:

Պարտավորություններ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների հանդեպ: Ենթակա վճարումները գրանցվում են, եթե դրամական միջոցները կամ ակտիվները տրամադրվում են կազմակերպությանը գործընկեր ֆինանսական կազմակերպության կողմից:

Ստորադաս փոխառություն: Ստորադաս փոխառությունը ներառում է Կազմակերպության կողմից ստացված ստորադաս վարկերը, որոնք հաշվառվում են կազմակերպությանը փոխանցվելու պահից:

Ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ

Իր բնականոն գործունեության ընթացքում Կազմակերպությունը կնքում է գործարքներ տարբեր ածանցյալ ֆինանսական գործիքներով, այդ թվում՝ ֆյուչերսներ, ֆորվարդներ, արտարժույթի և տոկոսադրույթի ավոպեր և օացիոններ, արտարժույթի փոխանակման պայմանագրեր և պայմանագրեր ապագա տոկոսադրույթների հիման վրա: Այս ֆինանսական գործիքները դասակարգվում են որպես առևտրային նպատակով պահվող և դրանց հաշվառումը իրականացվում

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
Ֆինքա ՈՒՎԿ ՓԲԸ
2011թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
(Հազ. դրամ)

Է ֆինանսական գործիքների սկզբնական ձանաշման քաղաքականությունների համաձայն, այսուհետև դրանք չափվում են իրական արժեքով: Կախված գործիքի շուկայական և պայմանագրային արժեքից, ինչպես նաև մի շաբթ այլ գործոններից իրական արժեքը որոշվում է շուկայական գնանշումներով կամ գնային մոդելներով:

Ածանցյալ ֆինանսական գործիքները համարվում են ակտիվներ, եթե դրանց իրական արժեքը դրական է, և պարտավորություններ, եթե դրանց իրական արժեքը բացասական է: Գործարքների շահույթն ու վնասը վերոնշյալ գործիքների դեպքում գրանցվում են համապարփակ եկամուտի մասին հաշվետվությունում որպես իրական արժեքով շահույթի և վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվների/պարտավորությունների գործարքներից առաջացած գուտ եկամուտ/վնաս: Ածանցյալ ֆինանսական գործիքների իրական արժեքի փոփոխությունը ներառվում է շահույթում/վնասում: Ընկերությունը ածանցյալ ֆինանսական գործիքները հեշտապես նպատակներով չի կիրառում:

Ֆինանսական գործիքների այլ ածանցյալներ, օրինակ՝ փոխարկման օպցիոնը փոխարկելի պարտատումներում, չափվում են իրական արժեքով որպես առանձին ածանցյալներ, եթե ոխվերն ու տնտեսական բնութագրիչները սերտորեն կապված չեն հոստ պայմանգրի բնութագրիչներին և վերջինս առևտրային նպատակով չի պահվում և չի չափվում իրական արժեքով շահույթի կամ վնասի միջոցով:

Ֆինանսական գործիքների հաշվանցում

Ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները հաշվանցվում են և գուտ գումարը գրանցվում է Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում միայն այն դեպքում, եթե առկա է ձանաշված գումարների հաշվանցման իրավական իրավունք, և առկա է մտադրություն մարել գուտ գումարը կամ իրացնել ակտիվը և գուգահեռ մարել պարտավորությունը:

Հիմնական միջոցներ

Հիմնական միջոցները հաշվառվում ենսկզբնական արժեքով, ինչպես ներկայացված է ստորև, հանած կուտակված մաշվածությունը և արժեգրկումը:

Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվին, Կազմակերպությունը գնահատում է, թե արդյոք առկա է գույքի և սարքավորումների արժեգրկում: Եթե առկա են նման դեպքեր, Կազմակերպությունը գնահատում է փոխհատուցվող գումարի չափը, որը հանդիսանում է ակտիվի իրական արժեքից հանած վաճառքի ծախսերի կամ դրա օգտագործման արժեքի առավելագույնը: Այն դեպքում, եթե հիմնական միջոցի հաշվեկշռային արժեքը գերազանցում է գնահատված փոխհատուցվող գումարը, ապա ակտիվը հաշվառվում է փոխհատուցվող գումարի չափով և տարբերությունը հաշվառվում է որպես արժեգրկման կորուստ՝ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում:

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
Ֆինքա ՈՒՎԿ ՓԲԸ
2011թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
(Հազ. դրամ)

Հիմնական միջոցների և սարքավորումներ օտարումից առաջացած շահույթը կամ վնասը որոշվում են իրենց հաշվեկշռային արժեքով և համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ներառվում են որպես գործառնական ծախսեր:

Վերանորոգման և սպասարկման ծախսերը ծախսագրվում են համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում՝ դրանց կատարման ժամանակ:

Մաշվածություն

Հիմնական միջոցների և սարքավորումների մաշվածությունը սկսվում է հաշվարկվել այն ժամանակ, երբ հիմնական միջոցները և սարքավորումները դառնում են շահագործման համար մատչելի:

Մաշվածությունը հաշվարկվում է գծային մեթոդով՝ ակտիվի օգտակար ծառայության ընթացքում՝

- կապի սարքավորումներ և համակարգիչներ – 3 տարի
- գրասենյակային գույք – 5 տարի
- փոխադրամիջոցներ – 5 տարի
- այլ հիմնական միջոցներ – 5 տարի

Վարձակալված միջոցների բարելավումները կատարածացվում և ամորտիզացվում են գծային մեթոդով՝ տաս տարի ժամկետով: Շինարարության մեջ գտնվող ակտիվների նկատմամբ մաշվածություն չի հաշվարկվում:

Ակտիվի մնացորդային արժեքը. այն գնահատված գումարն է, որը Կազմակերությունը կստանա տվյալ պահին ակտիվի օտարումից՝ հանած օտարման գնահատված ծախսումները, եթե ակտիվն արդեն լիներ այն տարիքի և վիճակի, որն ակնկալվում էր, որ կիներ դրա օգտակար ծառայության վերջում: Ակտիվների օգտակար ծառայության ժամկետը և մնացորդային արժեքը վերանայվում և անհրաժեշտության դեպքում ճշգրտվում են յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվին:

Ոչ նյութական ակտիվներ

Ոչ նյութական ակտիվը ոչ դրամական, ոչ ֆիզիկական ակտիվ է: Ակտիվը համարվում է ոչ նյութական, եթե

- Ապագայում ակտիվը Ընկերության համար կարող է ստեղծել տնտեսական օգուտներ
- Ակտիվի արժեքը կարելի է հստակ սահմանել
- Ակտիվը կարելի է կազմակերպությունից առանձնացնել և վաճառել, փոխանցել, լիցենզավորել և փոխանակել կամ առանձին կամ առընթեր պայմանագրի/պարտավորության հետ միասին:

Ոչ նյութական ակտիվները ներառում են համակարգչային ծրագրերը և արտոնագրերը: Առանձին ձեռք բերված ոչ նյութական ակտիվները սկզբնապես ճանաչվում են սկզբնական արժեքով:

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
Ֆինքա ՈՒՎԿ ՓԲԸ
2011թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
(Հազ. դրամ)

Նախնական ճանաչումից հետո ոչ նյութական ակտիվները հաշվառվում են սկզբնական արժեքով՝ նվազեցնելով կուտակված ամորտիզացիան կամ արժեզրկումից կորուստները:

Ոչ նյութական ակտիվների օգտակար ծառայությունների ժամկետները կարող են լինել որոշակի կամ անորոշ: Որոշակի օգտակար ծառայությունների ժամկետներ ունեցող ոչ նյութական ակտիվներն ամորտիզացվում են գծային հիմունքով օգտակար ծառայության ընթացքում՝ տաս տարվա ընթացքում և գնահատվում են արժեզրկման առումով, եթե առկա են արժեզրկման հայտանիշ: Ամորտիզացիայի հաշվառման մեթոդները և ժամկետները վերանայվում են յուրաքանչյուր ֆինանսական տարվա վերջում:

Անորոշ օգտակար ծառայության ժամկետներ ունեցող ոչ նյութական ակտիվները չեն ամորտիզացվում, սակայն յուրաքանչյուր տարի գնահատվում են արժեզրկման առումով՝ անհատապես կամ առանձին դրամաստեղծ միավորների համար:

Անորոշ օգտակար ծառայությունների ժամկետներ ունեցող ոչ նյութական ակտիվները յուրաքանչյուր տարի վերանայվում են հիմնավորելու նրանց հաշվառման շարունակականությունը նշված դասում:

Գործառնական վարձակալություն. կազմակերպությունը որպես վարձակալ

Գույքի վարձակալությունը, որի դեպքում ակտիվի սեփականության հետ կապված բոլոր ռիսկերն ու օգուտները պահպանվում են վարձատուի մոտ, դասակարգվում է որպես գործառնական վարձակալություն: Գործառնական վարձակալության շրջանակներում վարձավճարները ճանաչվում են որպես ծախս ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում՝ գծային հիմունքով, վարձակալության ժամկետի ընթացքում և ներառվում են գործառնական ծախսերում:

Բաժնետիրական կապիտալ

Սովորական բաժնետոմսերը դասակարգվում են որպես բաժնետիրական կապիտալ: Բաժնետիրական կապիտալը արտահայտված է սկզբնական արժեքով: Բաժնետիրական կապիտալում անկանխիկ ներդրումները արտահայտված են ներդրված ակտիվների իրական արժեքով ներդրման կատարման օրվա դրությամբ:

Նոր բաժնետոմսերի թողարկմանը վերաբերող ուղղակի արտաքին ծախսերը նվազեցվում են կապիտալի աճից (բացի կազմակերպությունների միավորման դեպքում թողարկվող բաժնետոմսերի գծով կատարված ծախսումների):

Շահաբաժիններ

Շահաբաժինները ճանաչվում են որպես պարտավորություն և նվազեցվում են բաժնետերերի սեփական կապիտալից հաշվետու ամսաթվին, միայն եթե դրանք հայտարարագրվել են նախապես կամ հաշվետու ամսաթվին: Շահաբաժինների վերաբերյալ տեղեկատվությունը բացահայտվում է

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
Ֆինքա ՈՒ-ՎԿ ՓԲԸ
2011թ. դեկտեմբերի 31-ի դրույթամբ
(Հազ. դրամ)

հետհաշվեկշռային իրադարձությունների ծանոթագրությունում: Շահարաժինների և այլ գումարների վճարման համար հիմք է հանդիսանում Կազմակերպության կողմից օրենքով սահմանված կազմված ֆինանսական հաշվետվություններում արտացոլված տարվա գուտ շահույթի գումարը:

Շահարաժինները հաշվեգրվում են Բաժնետերերի Ընդհանուր Ժողովի հաստատումից հետո և արտացոլվում են ֆինանսական հաշվետվություններում որպես շահույթի բաշխում:

Հարկում

Շահույթի գծով հաշվետու տարվա շահութահարկը բաղկացած է ընթացիկ և հետաձգված հարկերից: Շահութահարկը ճանաչվում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում, բացառությամբ այն հարկերի, որոնց գծով գործառնությունների արդյունքները ճանաչվել են սեփական կապիտալում, ինչի դեպքում հարկերը նույնպես ճանաչվում են սեփական կապիտալում: Ընթացիկ հարկը տարվա համար հարկվող եկամուտից վճարվելիք հարկն է հաշվապահական հաշվեկշռի ամսարվին գործող հարկային դրույքներով, ինչպես նաև նախորդ տարիների համար վճարված հարկերի ճշգրտումները:

Հետաձգված հարկային ակտիվներն ու պարտավորությունները հաշվարկվում են պարտավորությունների մերողի կիրառման արդյունքում ժամանակավոր տարբերությունների նկատմամբ, որը հաշվի է առնում բոլոր ժամանակավոր տարբերությունները, որոնք առաջանում են ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչված ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային գումարների և հարկման բազաների միջև, բացառությամբ այն դեպքերի, եթե այդ տարբերություններն առաջացել են գուրվիլի նախնական ճանաչման ժամանակ կամ կազմակերպությունների միավորում չհանդիսացող գործառնություններից առաջացող ակտիվների կամ պարտավորությունների դեպքում և ինչը առաջացման պահին չի ազդում ոչ հաշվապահական, և ոչ էլ հարկման նպատակով հաշվարկվող շահույթի կամ վնասի վրա:

Հետաձգված հարկային ակտիվ ճանաչվում է միայն այն չափով, որքանով հավանական է, որ ապագայում առկա կլինի հարկման ենթակա շահույթ, որի հաշվին կարող են օգտագործվել ժամանակավոր տարբերությունները: Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները հաշվարկվում են այն հարկային դրույքով, որը ենթադրվում է, որ կգործի ակտիվների իրացման և պարտավորությունների մարման ժամանակ՝ իմանվելով տվյալ ժամանակաշրջանի կամ հաշվետու ժամանակաշրջանի փաստացի գործող հարկային դրույքների վրա:

Հետաձգված հարկային ակտիվներ և պարտավորություններ առաջանում են նաև այն ժամանակավոր տարբերությունների գծով, որոնք առաջանում են դուստր, ասոցիացված կամ համատեղ կազմակերպություններում ներդրումներից, բացի այն դեպքերից, եթե ժամանակավոր տարբերությունների իրացման ժամկետները կառավարվում են մայր կազմակերպության կողմից, և հավանական է, որ դրանք մոտ ապագայում չեն իրացվի:

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
Ֆինքա ՈՒՎԿ ՓԲԸ
2011թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
(Հազ. դրամ)

ՀՀ-ում կազմակերպությունները իրենց գործունեության ընթացքում վճարում են նաև այլ հարկեր: Այդ հարկերը ներառված են համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում՝ հաշվեգրման սկզբունքով՝ արդյունավետ տոկոսադրույթի մեթոդի կիրառմամբ: Արդյունավետ տոկոսադրույթի մեթոդը ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների ամորտիզացված արժեքի հաշվարկման և տոկոսային եկամտի կամ տոկոսային ծախսերի ըստ որոշակի ժամանակահատվածի տեղաբաշխման մեթոդ է: Արդյունավետ տոկոսադրույթն այն դրույթն է, որը զեղչում է կանխատեսված ապագա դրամական միջոցներով վճարումները կամ ստացումները՝ ֆինանսական ակտիվների օգտակար ծառայության ժամանակահատվածի ընթացքում մինչև ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության գույն հաշվեկշռային գումարը: Արդյունավետ տոկոսադրույթը հաշվարկելիս, կազմակերպությունը գնահատում է դրամական միջոցների հոսքը՝ հաշվի առնելով Ֆինանսական գործիքների բոլոր պայմանագրային պայմանները, որը սակայն չի ներառում ապագա վարկային կորուստները: Հաշվարկը ներառում է բոլոր միջնորդավճարները և վճարները, որոնք վճարվում կամ ստացվում են պայմանագրային կողմերից, որոնք հանդիսանում են արդյունավետ տոկոսադրույթի, գործարքի ծախսերի, և բոլոր այլ պարզեավճարների և զեղչերի անբաժանելի մասը:

Եթե վարկերի մարումը կասկածելի է, դրանք դուրս են գրվում իրենց փոխհատուցման (ներկա արժեքով) գումարի չափով և տոկոսային եկամուտը այնուհետև ձևաչփում է այն տոկոսադրույթով, որը օգտագործվել էր ապագա դրամական հոսքի զեղչման ժամանակ փոխհատուցման գումարը հաշվարկելիս:

Վճարները, միջնորդավճարները և եկամուտի և ծախսերի այլ հողվածները հաշվառվում են հաշվեգրման սկզբունքով՝ ծառայության մատուցումից հետո:

Աշխատողների հատուցումներ և սոցիալական ապահովագրության մուծումներ

Կազմակերպությունը վճարում է սոցիալական հարկեր Հայաստանի Հանրապետությունում: Այս մուծումները հաշվառվում են հաշվեգրման սկզբունքով: Սոցիալական հարկերը կազմված են մուծումներից, որոնք կատարվում են պետքութեք կազմակերպության աշխատողների համար: Այս ծախսերը ձևաչփում են որպես կրած ծախսեր և ներառվում են անձնակազմի գծով ծախսերում: Կազմակերպությունը չունի կենսաթոշակային այլ պայմանավորվածություններ առանձնացված Հայաստանի Հանրապետության պետական կենսաթոշակային համակարգից: Աշխատավարձերը, ՀՀ պետքութեք մուծումները, ամենամայա արձակուրդայինները և հիվանդաթերթիկի հիման վրա

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
Ֆինքա ՈՒՎԿ ՓԲԸ
2011թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
(Հազ. դրամ)

Կատարված վճարները, պարզեավճարները և ոչ դրամական նպաստները հաշվեգրվում են որպես կազմակերպության աշխատակիցներին մատուցվող կապակցված ծառայություններ:

Արտարժույթի փոխարկում

Արտարժույթով կատարած գործարքները սկզբնապես վերահաշվարկվում են գործառնական արժույթով՝ գործարքի օրվա Կենտրոնական Բանկի կողմից սահմանված փոխարժեքով: Արտարժույթով արտահայտված դրամային ակտիվները և պարտավորությունները փոխարկվում են հաշվետու ժամանակաշրջանի համար Կենտրոնական Բանկի կողմից սահմանված գործառնական փոխարժեքով:

Արտաժույթով արտահայտված առևտրային ակտիվների և պարտավորությունների փոխարկումից առաջացած օգուտը և վնասը ձևաչփում են համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության արտարժույթի վերագնահատումից գուտ եկամուտներ/վնաս հոդվածում: Սկզբնական արժեքով հաշվառվող ոչ դրամային արտարժույթային հոդվածները վերահաշվարկվում են գործարքի օրվա դրությամբ ՀՀ Կենտրոնական բանկի կողմից սահմանված փոխարժեքով: Իրական արժեքով հաշվառվող արտարժույթով արտահայտված ոչ առևտրային միավորները վերահաշվարկվում են իրական արժեքի սահմանման օրվա փոխարժեքով:

Արտարժույթի առք ու վաճառքից առաջացած շահույթը և վնասը սահմանվում են գործարքի օրվա վաճառքի և հաշվեկշռային արժեքից առաջացած տարբերություններից:

5. Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները բաղկացած են կանխիկ դրամից և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջներից, որոնք կարող են փոխարկվել կանխիկի կարձ ժամանակահատվածում և չեն ենթարկվում արժեքի փոխարկման զգալի ռիսկի:

	2011	2010
Տեղաբաշխած միջոցներ այլ ֆինանսական կազմակերպություններում	119,217	134,048
Դրամական միջոցներ	3,844	1,437
Ընդամենը դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	123,061	135,485

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
Ֆինքա ՈՒՎԿ ՓԲԸ
2011թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
(Հազ. դրամ)

Այլ ֆինանսական կազմակեպություններում տեղաբաշխված միջոցները հանդիսանում են Բանկերի հետ ընթացիկ հաշիվները: 31 Դեկտեմբեր 2011թ-ի դրությամբ Կազմակերպությունը ունի ընթացիկ

հաշիվներ 4 բանկերում՝ HSBC Բանկ Հայաստան, Ակբա Կրեդիտ Ազրիկոլ Բանկ, Արդշինինվեստ Բանկ, և Արմսվիարան (2010: 4 բանկերում):

6. Շահույթի և վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ

Կազմակերպության հաշվետվություններում շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող 2011թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ճանաչված ֆինանսական ակտիվները ներկայացված են արտարժույթի սկզբ գործարքներով: Ստորև ներկայացված են չհատուցված գործարքները ժամանակշրջանի ավարտի համար: Սույն գործարքների գումարները ներկայացված են համախառն հիմունքով, նախքան հաշվանցումը:

			2011	2010	
Արտարժոն					
Ավորում	Վճի	Վայր գումար	Ակտիվի իրական արժեքը	Սայր գումար	Ակտիվի իրական արժեքը
Ավորում	Առք ԱՄՆ դոլար	617,232 (1,600,000 ԱՄՆ դոլարին համարժեք ժամանակշրջանի ավարտի դրամ)			
Վաճ. ՀՀ դրամ		613,328	3,904	-	-

7. Պահանջներ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ

			2011	2010	
Ավանդներ այլ բանկերում			1,109,981	423,853	
Այլ գումարներ			819	183	
Ընդամենը պահանջներ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ			1,110,800	424,036	

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
Ֆինքա ՈՒՎԿ ՓԲԸ
2011թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
(Հազ. դրամ)

Այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջները 2011թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ իրենցից ներկայացնում են տեղական բանկերում տեղաբաշխված ավանդներ Ակրա Կրեդիտ Ազրիկոլ Բանկ, Արդշինինվեստ Բանկ, HSBC Բանկ Հայաստան և Արմավիսբանկ (2010, տեղաբաշխված ավանդներ ԱԿԲՍ Կրեդիտ Ազրիկոլ Բանկում):

Այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջների վարկային որակի վերլուծությունը 2011թ. և 2010թ. Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ցույց են տվել, որ վերը նշված բոլոր մակարդակները ունեն միևնույն բնութագրերը և ունեն ցածր վարկային ռիսկ:

8. Հաճախորդներին տրված վարկեր

	2011	2010
Անհատական վարկեր	6,146,119	4,077,343
Գյուղատնտեսական վարկեր	4,563,933	2,905,418
Խմբային վարկեր	2,983,846	2,296,616
Արժեզրկման պահուստ	(84,577)	(62,677)
Ընդամենը հաճախորդներին տրված վարկեր	13,609,321	9,216,700

2011թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հաճախորդներին տրված վարկերում ներառված հաշվեզրված տոկոսային եկամուտը է 129,440 հազար դրամ (2010թ.-ին՝ 176,212 հազար դրամ): Արժեզրկումից պահուստների հաճախորդներին տրամադրված վարկերի գծով շարժը 2011 և 2010 թթ. ներկայացված է ստորև:

	Անհատական վարկեր	Գյուղատնտեսական վարկեր	Խմբային վարկեր	Ընդամենը
2010թ.-ի հունվարի 1-ը դրությամբ վարկերի և փոխատվությունների գծով արժեզրկումից պահուստներ Արժեզրկման պահուստ 2010թ.-ի ընթացքում դրւու գրված վարկերը, դասակարգված որպես չփակաքարվող Վերականգնված վարկեր	70,257	31,524	25,872	127,653
2010թ.-ի ընթացքում դրւու գրված վարկերը, դասակարգված որպես չփակաքարվող Վերականգնված վարկեր	9,539	13,234	744	23,517
2010 թ.-ի դեկտեմբերի 31-ը դրությամբ վարկերի և	30,438	17,516	14,723	62,677

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
Ֆինքա ՈՒՎԿ ՓԲԸ
2011թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
(Հազ. դրամ)

**փոխատվությունների գծով
արժեզրկումից պահուստներ**

Արժեզրկման պահուստ 2011թ.-

ի ընթացքում	5,669	6,033	2,413	14,115
-------------	-------	-------	-------	--------

2011թ.-ի ընթացքում դուրս

գրված վարկերը,				
դասակարգված որպես				
չհավաքագրվող	(34,501)	(7,908)	(9,612)	(52,021)
Վերականգնված վարկեր	39,318	10,904	9,584	59,806

2011 թ.-ի դեկտեմբերի 31-

դրությամբ վարկերի և

փոխատվությունների գծով

արժեզրկումից պահուստներ	40,924	26,545	17,108	84,577
-------------------------	--------	--------	--------	--------

Վերականգնված վարկերը հանդիսանում են փոխառուից հավաքագրված կանխիկ, նախորդ ժամանակաշրջաններում Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունից դուրս գրված փոխառությունների գծով: 2010թ.-ի հունվարի 1-ից կազմակերպությունը փոխել է իր ներքին արժեզրկման պահուստի հաշվարկման մեթոդը: Նոր մեթոդը օգտագործում է միգրացիոն վերլուծությունը նախորդ երեք տարվա հիման վրա: Վերջին երեք տարիների ընթացքում վիճակագրական վերլուծություն նախորդ 3 տարվա տվյալների հիման վրա բերեցին պատմական պահուստավորման դրույքաշափերի ձևավորման: Այս պատմական պահուստավորման դրույքաշափերը հիմք ծառայեցին որոշելու համար արժեզրկման պահուստավորման տոկոսը և հանգեցրեցին 2011թ.-ի որոշ վարկերի վերականգնմանը:

2011թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2010թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ չեն եղել արժեզրկված վարկեր, որոնք պետք է արժեզրկվեին անհատական հիմունքներով:

Ստորև ներկայացված է 2011թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ վարկային պորտֆելի որակի վերաբերյալ վերլուծությունը.

**Պահուստավորման
գործակից
հաշվարկվող
ընդհանուր վարկերի
վրա մինչև
պահուստավորումը**

Վարկեր մինչև պահուստավոր ուսմը	Պահուստավ որում
--------------------------------------	--------------------

Վարկերը պահուստավ որումից	հաշվարկվող ընդհանուր վարկերի վրա մինչև պահուստավորումը
---------------------------------	---

Անհատական վարկեր

Խմբային հիմունքով
արժեզրկված

Ընթացիկ վարկեր (առանց
ժամկետանց օրերի)

6,108,305	32,155	6,076,150	0.53%
-----------	--------	-----------	-------

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
Ֆինքա ՈՒՎԿ ՓԲԸ
2011թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
(Հազ. դրամ)

1-ից 30 օր ժամկետանց	18,170	2,131	16,039	11.73%
30-ից 60 օր ժամկետանց	7,141	1,863	5,278	26.09%
60-ից 90 օր ժամկետանց	4,251	1,437	2,814	33.80%
90-ից 180 օր ժամկետանց	8,252	3,338	4,914	40.45%
Ընդամենը անհատական վարկեր	6,146,119	40,924	6,105,195	0.67%

12-ից 71 եջերում ներկայացված ծանոթագրությունները կազմում են ֆինանսական
Հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
 Ֆինանսական հաշվետվությունների 31-ի դրությամբ
 (Հազ. դրամ)

	Վարկեր մինչև պահուստավոր րումը	Պահուստավոր րում	Վարկերը պահուստավոր հետո	Պահուստավորման գործակից հաշվարկվող ընդհանուր վարկերի վրա մինչև պահուստավորումը
Գյուղատնտեսական վարկեր				
Խմբային հիմունքով արժեզրկված				
Ընթացիկ վարկեր (առանց ժամկետանց օրերի)	4,554,780	24,080	4,530,700	0.53%
1-ից 30 օր ժամկետանց	3,402	389	3,013	11.43%
30-ից 60 օր ժամկետանց	1,439	378	1,061	26.27%
60-ից 90 օր ժամկետանց	689	232	457	33.67%
90-ից 180 օր ժամկետանց	3,623	1,466	2,157	40.46%
Ընդամենը գյուղատնտեսական վարկեր	4,563,933	26,545	4,537,388	0.58%
Խմբային վարկեր				
Խմբային հիմունքով արժեզրկված				
Ընթացիկ վարկեր (առանց ժամկետանց օրերի)	2,976,100	15,371	2,960,729	0.52%
1-ից 30 օր ժամկետանց	4,230	474	3,756	11.21%
30-ից 60 օր ժամկետանց	849	216	633	25.44%
60-ից 90 օր ժամկետանց	471	159	312	33.76%
90-ից 180 օր ժամկետանց	2,196	888	1,308	40.44%
Ընդամենը խմբային վարկեր	2,983,846	17,108	2,966,738	0.57%
Ընդամենը վարկեր հաճախորդներին	13,693,898	84,577	13,609,321	0.62%

12-ից 71 էջերում ներկայացված ծանոթագրությունները կազմում են ֆինանսական
 հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
Ֆինքա ՈՒԿԿ ՓԲԸ
2011թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
(Հազ. դրամ)

Ստորև ներկայացված է 2010թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ վարկային պորտֆելի որակի վերաբերյալ վերլուծությունը.

	Վարկեր մինչև պահուստավոր ուժը	Պահուստավոր րում	Վարկերը պահուստավորությունում	Պահուստավոր մինչև պահուստավոր ուժը
Անհատական վարկեր				
Խմբային հիմունքով արժեզրկված				
Ընթացիկ վարկեր (առանց ժամկետանց օրերի)	4,057,967	25,102	4,032,865	0.60%
1-ից 30 օր ժամկետանց	3,915	204	3,711	5.20%
30-ից 60 օր ժամկետանց	1,226	147	1,079	12.00%
60-ից 90 օր ժամկետանց	1,230	176	1,054	14.30%
90-ից 180 օր ժամկետանց	6,823	1,176	5,647	17.20%
180-ից ավել օր ժամկետանց	6,182	3,633	2,549	58.80%
Ընդամենը անհատական վարկեր	4,077,343	30,438	4,046,905	0.70%

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
Ֆինքա ՈՒՎԿ ՓԲԸ
2011թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
(Հազ. դրամ)

	Վարկեր մինչև պահուստ ավորումը	Պահուստավն րում	Վարկերը պահուստավորու մից հետո	Պահուստավն րում
Գյուղատնտեսական վարկեր				
Խմբային հիմունքով արժեգրկված				
Ընթացիկ վարկեր (առանց ժամկետանց օրերի)	2,900,068	16,733	2,883,335	0.60%
1-ից 30 օր ժամկետանց	1,276	62	1,214	4.90%
30-ից 60 օր ժամկետանց	1,983	222	1,761	11.20%
60-ից 90 օր ժամկետանց	716	96	620	13.30%
90-ից 180 օր ժամկետանց	905	145	760	16.10%
180-ից ավել օր ժամկետանց	470	258	212	54.80%
Ընդամենը գյուղատնտեսական վարկեր	2,905,418	17,516	2,887,902	0.60%
Խմբային վարկեր				
Խմբային հիմունքով արժեգրկված				
Ընթացիկ վարկեր (առանց ժամկետանց օրերի)	2,291,216	13,390	2,277,826	0.60%
1-ից 30 օր ժամկետանց	706	35	671	4.90%
30-ից 60 օր ժամկետանց	1,317	149	1,168	11.30%
90-ից 180 օր ժամկետանց	1,850	301	1,549	16.30%
180-ից ավել օր ժամկետանց	1,527	848	679	55.50%
Ընդամենը խմբային վարկեր	2,296,616	14,723	2,281,893	0.60%
Ընդամենը վարկեր հաճախորդներին	9,279,377	62,677	9,216,700	0.7%

2011թ.-ից 180-ից ավել օր ժամկետանց վարկերը դուրս են գրվել Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունից: (2010: 270-ից ավելի օր ժամկետանց վարկերը):

Խմբային հիմունքով արժեգրկված վարկերը ներառում են կազմակերպության կողմից գնահատված համասեռ միավորումներում համախմբված վարկերը, որոնք ոխսելու բացահայտման տեսանկյունից ունեն միանման բնութագրիչներ:

Ստորև ներկայացված են գրավով ապահովված վարկերը.

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
Ֆինքա ՈՒՎԿ ՓԲԸ
2011թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
(Հազ. դրամ)

	2011	2010
Վարկեր ապահովված խմբային		
Երաշխավորություններով	8,828,721	6,202,764
Վարկեր ապահովված շարժական գույքով	4,796,429	3,003,755
Վարկեր ապահովված անշարժ գույքով	68,748	72,858
Առանց ապահովածության	0	0
Ընդամենը վարկեր հաճախորդներին	13,693,898	9,279,377

Գրավի հաշվեկշռության արժեքը կարող է էապես տարբերվել իրական արժեքից:

9. Հիմնական միջոցներ

	Վարձակալա	Կապի	Գրասենյ	Այլ	
	ծ հիմնական	միջոցների և	ակային	Փոխադ	Ընդամենը
	լապիտակ	համակարգ	սարքավո	րամիջո	հիմնական
	ներդրումներ	իշներ	րումներ	ցներ	միջոցներ
Զուտ հաշվեկշռության					
արժեք 2010 թ					
դեկտեմբերի 31-ի					
դրությամբ	112,963	37,620	35,669	18,666	18,591
Արժեք	223,509				
Սկզբանական արժեք					
2011թ. Հունվարի 1-ի					
դրությամբ	135,224	87,044	59,167	30,046	33,373
Ավելացում	31,896	31,561	31,107	-	26,798
Օռարում	(2,659)	(527)	-	-	(3,186)
2011թ. դեկտեմբերի					
31-ի դրությամբ	164,461	118,078	90,274	30,046	60,171
Կուտակված					
մաշվածություն					
2011թ. Հունվարի 1-ի					
դրությամբ	22,261	49,424	23,498	11,380	14,782
123,345					
Վարձակալած					
հիմնական	Կապի	Գրասենյ			
միջոցների վրա	միջոցների և	ակային			
լապիտակ	համակարգ	Փոխադ			
ներդրումներ	իշներ	սարքավո			
Հատկացում	14,404	24,764	14,388	6,009	7,686
Օռարում	(834)	(113)	-	-	(947)
Հաշվեկշռ 2011թ.					
դեկտեմբերի 31-ի					
դրությամբ	35,831	74,075	37,886	17,389	22,468
187,649					

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
Ֆինքա ՈՒՎԿ ՓԲԸ
2011թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
(Հազ. դրամ)

Զուտ հաշվեկշռային արժեք 2011 թ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	128,630	44,003	52,388	12,657	37,703	275,381
Զուտ հաշվեկշռային արժեք 2009թ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	92,656	29,136	30,190	24,675	16,521	193,178
Արժեք						
Սկզբանական արժեք 2010թ Հունվարի 1-ի դրությամբ	102,725	58,844	43,415	30,046	25,864	260,894
Ավելացում	32,499	28,529	15,752	-	7,509	84,289
Օտարում	-	(329)	-	-	-	(329)
2010թ Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	135,224	87,044	59,167	30,046	33,373	344,854
Կուտակված մաշվածություն 2010թ. Հունվարի 1-ի դրությամբ	10,069	29,708	13,225	5,371	9,343	67,716
Հատկացում	12,192	19,737	10,273	6,009	5,439	53,650
Օտարում	-	(21)	-	-	-	(21)
2010թ. Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	22,261	49,424	23,498	11,380	14,782	121,345
Զուտ հաշվեկշռային արժեք 2010թ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	112,963	37,620	35,669	18,666	18,591	223,509

10. Ոչ նյութական ակտիվներ

Ոչ նյութական ակտիվները ներկայացված են համակարգչային ծրագրերում կատարված ներդրուներով.

Կապիտալ ներդրումներ	Համակարգչային ծրագրեր	Համակարգչային ծրագրերում	Ընդամենը
--------------------------------	----------------------------------	-------------------------------------	-----------------

Զուտ հաշվեկշռային արժեք 2010թ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	10,528	49,219	59,747
Սկզբանական արժեք 2011 թ. Հունվարի 1-ի դրությամբ	14,489	49,219	63,708

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
Ֆինանսական հաշվետվությունների պատճենագույն դրամական արժեքը՝ 2011 թվականի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
(Հազ. դրամ)

Հատկացում	5,989		5,989
Օտարում	(1,588)		(1,588)
Հաշվեկշիռ 2011 թվականի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	18,890	49,219	68,109
Կուտակված մաշվածություն			
հաշվեկշռային արժեք 2010 թվականի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	3,961	-	3,961
Մասհանումներ	5,632	-	5,632
2011 թվականի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	9,593	-	9,593
Զուտ հաշվեկշռային արժեք 2011 թվականի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	9,297	49,219	58,516

	Կապիտալ ներդրումներ համակարգչային ծրագրերում	Համակարգչային ծրագրեր	Ընդամենը
Զուտ հաշվեկշռային արժեք 2009 թվականի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	9,453		9,453
Սկզբնական արժեք 2010 թվականի 1-ի դրությամբ	11,822	-	11,822
Ավելացում	2,667	49,219	51,886
2010 թվականի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	14,489	49,219	63,708
Կուտակված մաշվածություն			
2010 թվականի 1-ի դրությամբ	2,369	-	2,369
Մասհանումներ	1,592	-	1,592
2010 թվականի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	3,961		3,961
Զուտ հաշվեկշռային արժեք 2010 թվականի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	10,528	49,219	59,747

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
Ֆինք ՈՒՎԿ ՓԲԸ
2011թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
(Հազ. դրամ)

11. Այլ ակտիվներ

	2011	2010
Դեբիտորական պարտքեր	33,687	11,176
Պաշարներ	12,500	9,166
Վաճառքի համար պահպող ոչ ընթացիկ ակտիվներ	5,191	-
Կանխավճարներ և դեբիտորական պարտքեր մատակարարներին	1,612	10,187
Հաշվարկներ աշխատակիցների հետ	489	260
Կանխավճարներ այլ հարկերի գծով	-	1,980
Ընդամենը այլ ակտիվներ	53,479	32,769

2011 թ.-ի և 2010 թ.-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այն Ֆինանսական ակտիվների վերլուծությունը, որոնք դասակարգված էին որպես այլ ակտիվներ ցույց տվեցին, որ վերջիններս ընթացիկ են և ոչ արժեզրկված:

12. Պարտավորություններ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ

	2011	2010
Վարկեր և ավանդներ այլ կազմակերպություններից	9,524,948	5,331,609
Վարկեր ֆինանսական կազմակերպություններից	1,699,923	1,270,216
Ընդամենը պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	11,224,871	6,601,825

2011 թ.-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ փոխառությունները ներառում են բաժնետերերից և բաժնետերերի հետ փոխկապակցված կողմերից ներգրաված գումարները: Փոխկապակցված կողմերի վերաբերյալ տեղեկատվությունը ներառված է ֆինանսական հաշվետվությունների ծանոթագրություն 25-ում: 2011 թ. Դեկտեմբերի 31-դրությամբ այլ կազմակերպություններից ստացված վարկերի և փոխառությունների գումարը կազմում է 2,661,926 հազար դրամ (2010՝ 712,643 հազար դրամ), որոնք փոփոխվող տոկոսադրույթով են իսկ մնացածը ֆիքսված տոկոսադրույթով են:

Այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջների շարժը ներկայացված է ստորև:

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
Ֆինքա ՈՒՎԿ ՓԲԸ
2011թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
(Հազ. դրամ)

	2011	2010
Հաշվեկշռային արժեք հունվարի 1-ի դրությամբ	6,601,825	5,689,458
Փոխառություններ	7,792,495	4,881,698
Հետվճար	(3,298,330)	(4,078,300)
Հաշվեգրված տոկոսներ	1,096,708	868,192
Վճարված տոկոսներ	(967,827)	(759,223)
Հաշվեկշռային արժեք դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	11,224,871	6,601,825

Կնքված պայմանագրին համաձայն վարկերի տոկոսները կազմակերպությունը վճարում է եռամսյակային, կիսամյակային և տարեկան կտրվածքով:

13. Ստորադաս փոխառություններ

Ստորադաս փոխառություններ ներկայացնում է երկարաժամկետ փոխառության պայմանագիր, որի դեպքում կազմակերպության անվճարունակությունը կղիտարվի երկրորդական կազմակերպության այլ պարտավորությունների նկատմամբ:

2009թ.-ին կազմակերպությունը ՖԻՆՔՍԱ Միկրոֆինանս Ֆանդ Բ.Վ.-ից ստացել է 2,500,000 ԱՄՆ դոլարի ստորադաս փոխառություն, որի սեփականատերն է հարիսանում Հոլանդական Հիմնադրամը՝ «Սթիտչ Հոլդինգ միկրոֆինանսավորման ֆոնդ» անվանմամբ, որի հիմնադիրն է Դոյչ բանկը: Վարկը տրամադրված է 7 տարի ժամկետով 12,63 տոկոս տարեկան տոկոսադրույթով:

2011թ.-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ իրավաբանական անձի կողմից տրամադրված ստորադաս փոխառությունը ներառում է 12,289 հազար դրամ հաշվեգրված տոկոսներ (2010՝ 10,280 հազար դրամ):

14. Այլ պարտավորություններ

	2011	2010
Պարտավորություններ անձնակազմի		
Նկատմամբ	135,303	101,526
Պարտավորություններ հարկերի գծով՝		
բացառությամբ շահութահարկի	61,487	81,335
Կրեդիտորական պարտավորություններ	25,714	35,938
Այլ	455	1,235
Ընդամենը այլ պարտավորություններ	222,959	220,034

15. Բաժնետիրական կապիտալ

Հայտարարված, թողարկված և ամբողջապես վճարված կազմակերպության բաժնետիրական կապիտալը ներառում է:

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
Ֆինքա ՈՒՎԿ ՓԲԸ
2011թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
(Հազ. դրամ)

	2011			2010		
	Բաժնետոմ- սերի քանակ	Մեկ բաժնետոմսի անվանական արժեքը	Ընդամենը	Բաժնետոմ- սերի քանակ	Մեկ բաժնետոմսի անվանական արժեքը	Ընդամենը
Հասարակ						
բաժնետոմսեր	136,472	10	1,364,720	136,472	10	1,364,720
Ընդամենը	136,472	10	1,364,720	136,472	10	1,364,720

Բոլոր սովորական բաժնետոմսերն ունեն 10,000 ՀՀ դրամ անվանական արժեք և ունի ձայնի իրավունք:

2011թ.-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ կազմակերպության կողմից գրանցված և վճարած բաժնետիրական կապիտալի գումարն է՝ 1,364,720 ՀՀ դրամ (ԱՄՆ դոլար 3,251,918): Կամակերպության քաղաքականության համաձայն բաժնետիրական կապիտալը բաղկացած է 136,472 հատ սովորական բաժնետոմսերից:

2011թ.-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ կազմակերպությունը չի տիրապետում որևէ սեփական բաժնեմաս:

Կազմակերպության բաժնետիրական կապիտալը ներդրվել է ՀՀ դրամով բաժնետերերի կողմից, վերջիններս ստանում են դիվիդենտ և կապիտալի այլ բաշխումներ՝ ՀՀ դրամով:

2011թ.-ի հունիսի Բաժնետերերի Ընդհանուր ժողովի ժամանակ կազմակերպությունը հայտարարեց 2010թ դեկտեմբերի 31-ի ավարտված տարվա համար 555,252 ԱՄՆ դոլար ընդհանուր գումարով դիվիդենտ (2010՝ 500,000 ԱՄՆ դոլար):

Բաժնետերերի միջև բաշխման ենթակա պահուստները հավասար են չքաշված շահույթի գումարին, որը սահմանվում է ՀՀ օրենսդրությամբ: Չքաշխվող պահուստները ներկայացվում են պահուստային ֆոնդով որը ստեղծվում է օրենսդրության պահանջող՝ ի նկատի ունենալով ապագա ռիսկերը՝ ներառյալ կորուստները, այլ անկանխատեսելի ռիսկերը և պատահականությունները: Պահուստները ստեղծվում են կազմակերպության քաղաքականության համաձայն, ըստ որի պահուստի ստեղծման համար սահմանված է կազմակերպության բաժնետիրական կապիտալի 15%-ի չափը՝ արտահայտված կազմակերպության հաշվետվություններում:

16. Չքաշխված շահույթը՝ համաձայն Հայաստանի Հանրապետության Հաշվապահական ստանդարտների

Համաձայն ՀՀ օրենսդրության կազմակերպության բաժնետերերին կազմակերպության ֆինանսական հաշվետվություններում արտահայտված միայն կուտակային չքաշխված շահույթը,

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
Ֆինքա ՈՒՎԿ ՓԲԸ
2011թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
(Հազ. դրամ)

Կարող է բաշխվել որպես դիվիջենտ: 2011թ.-ի 31-ի դեկտեմբերի դրությամբ կազմակերպության չքաշված շահույթը կազմել է 1,216,763 հազար դրամ (2010՝ 719,172 հազար դրամ): Չքաշխված շահույթը արտահայտված կազմակերպության հաշվետվություններում ներառում են 67,201 հազար դրամ (2010՝ 43,151 հազար դրամ) պահուստային ֆոնդ նպատակ ունենալով ծածկել հնարավոր կրուստները: ՀՀ կանոնադրության համաձայն կազմակերպությունը պետք է ստեղծի պահուստային ֆոնդ իր նախորդ տարիների շահույթից կամ ընթացիկ ծախսերից: Այս պահուստը չպետք է բաշխվի կազմակերպության բաժնետերերի միջև և միայն պետք է կիրառվի կազմակերպության լուծարման ժամանակ:

17. Տոկոսային եկամուտներ և ծախսեր

	2011	2010
Տոկոսային եկամուտ		
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	4,156,100	3,080,619
Պահանջներ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	53,191	84,818
Ընդամենը տոկոսային եկամուտ	4,209,291	3,165,437
Տոկոսային ծախս		
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	1,012,360	790,636
Ստորադաս փոխառություն	133,859	135,341
Ընդամենը տոկոսային ծախս	1,146,219	925,977
Զուտ տոկոսային եկամուտ	3,063,072	2,239,460

18. Անձնակազմի գծով ծախսեր

	2011	2010
Աշխատավարձ	1,435,087	1,085,693
Սոցիալական ապահովագրության վճարներ	141,358	112,789
Ընդամենը անձնակազմի գծով ծախսեր	1,576,445	1,198,482

19. Գործառնական ծախսեր

	2011	2010
Հարկեր (բացառությամբ շահութահարկի) և տուրքեր	100,662	24,781
Գործառնական վարձակալության գծով ծախսեր	121,572	99,302
Հիմնական միջոցների վերանորոգման և սպասարկման ծախսեր	78,223	51,811

12-ից 71 եջերում ներկայացված ծանոթագրությունները կազմում են ֆինանսական չաշխետվությունների բաղկացուցիչ մասը

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

2011թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ

(Հազ. դրամ)

Կապի և հաղորդակցման միջոցների գծով

Ճախսեր	34,878	36,494
Գործուղման ծախսեր	33,257	31,052
Գրասենյակային ծախսեր	39,675	28,662
Անվտանգության ծախսեր	22,500	15,743
Խորհրդատվական և այլ ծառայությունների գծով ծախսեր	19,043	14,497
Ներկայացուցչական ծախսեր	21,378	9,003
Վճարված տուգանքներ	825	2,035
Ապահովագրության գծով ծախսեր	1,322	1,304
Գովազդի ծախսեր	7,276	532
Հիմնական միջոցների արժեզրկումից կորուստներ	1,852	309
Այլ ծախսեր	241,665	37,233
Ընդամենը գործառնական ծախսեր	724,128	352,758

2011թ. հունվարից սկսած ՖԻՆՔԱ ՈՒՎԿ-ն վճարում է անում ՖԻՆՔԱ ինքերնեյշնլին, որը կազմել է 152,359 հազար դրամ և ներառված է *այլ ծախսերի* մեջ:

20. Շահութահարկ

Շահութահարկը ներառում է հետևյալը.

	2011	2010
Ընթացիկ շահութահարկի գծով ծախս	170,711	125,736
Ժամանակավոր տարբերությունների գծով հետաձգված	(12,514)	15,613
Շահութահարկի գծով ծախս տարեկան կտրվածքով	158,197	141,349

Կազմակերպության շահույթի նկատմամբ կիրառվող ներկայիս հարկի դրույքաչափը 20% է (2010՝ 20%):

Տեսական և գործող հարկման ծախսերի համադրումը ներկայացված է ստորև.

	2011	2010
Շահույթ մինչև հարկումը (ՖՀՄՍ)	784,251	622,348
Տեսականորեն շահութահարկի գծով ծախս օրենքով Սահմանված դրույքաչափերով (2011՝ 20%; 2010՝ 20%)	156,850	124,469
Բացասական/(դրական) փոխարժեքային տարբերելուն	(741)	13,921

12-ից 71 եջերում ներկայացված ծանոթագրությունները կազմում են ֆինանսական Հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
Ֆինքա ՈՒՎԿ ՓԲԸ
2011թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
(Հազ. դրամ)

Չնվազեցվող ծախսեր պակասեցված		
<u>չհարկվող եկամուտներով</u>	2,088	2,959
Շահութահարկի գծով ծախս տարեկան		
<u>և որոշակացում</u>	158,197	141,349

ՀՀ հարկային օրենսդրության և ՖՀՍՍ-ի տարբերությունները Կազմակերպության շահութահարկի հաշվառման մեջ առաջացնում են որոշակի ժամանակավոր տարբերություններ որոշակի ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքի և Կազմակերպության շահութահարկի հաշվետվության ներկայացման տեսանկյունից: Հարկի ազդեցությունը նշված ժամանակավոր տարբերությունների վրա հաշվարկվում է 20% տոկոսադրույթով (2010՝ 20%):

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
Ֆինքա ՈՒՎԿ ՓԲԸ
2011թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
(Հազ. դրամ)

	2011	Շարժ	2010
Նվազեցվող ժամանակավոր տարբերություններից հարկերի փոփոխությունը			
Այլ պարտավորություններ	30,097	6,299	23,798
Համախառն հետաձգված հարկային ակտիվ	30,097	6,299	23,798
Հարկվող ժամանակավոր տարբերություններից հարկերի փոփոխությունը			
Պարտավորություններ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	(386)	825	(1,211)
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	(20,772)	5,390	(26,162)
Համախառն հետաձգված հարկային պարտավորություն	(21,158)	6,215	(27,373)
Ընդամենը Զուտ հետաձգված հարկային ակտիվ/պարտավորություն	8,939	12,514	(3,575)
	2010	Շարժ	2009
Նվազեցվող ժամանակավոր տարբերություններից հարկերի փոփոխությունը			
Այլ պարտավորություններ	23,798	9,125	14,673
Համախառն հետաձգված հարկային ակտիվ	23,798	9,125	14,673
Հարկվող ժամանակավոր տարբերություններից հարկերի փոփոխությունը			
Պարտավորություններ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	(1,211)	1,424	(2,635)
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	(26,162)	(26,162)	-
Համախառն հետաձգված հարկային պարտավորություն	(27,373)	(24,738)	(2,635)
Ընդամենը Զուտ հետաձգված հարկային ակտիվ/պարտավորություն	(3,575)	(15,613)	12,038

Զուտ հետաձգված հարկային պարտավորությունը ներկայացնում է ապագա ժամանակաշրջանում վճարվելիք շահութահարկի գումարը՝ ժամանակավոր հարկվող տարբերության համար:

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
Ֆինանսական հաշվետվության պատճենագրություններ
2011թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
(Հազ. դրամ)

21. Ռիսկի կառավարում

Ռիսկի կառավարումը կազմակերպությունում իրականացվում է ֆինանսական ռիսկերի (վարկային, շուկայական, արժութային, իրացվելիության, և տոկոսադրույթի), գործառնական և իրավական ռիսկերի նկատմամբ: Ֆինանսական ռիսկերի կառավարման հիմնական նպատակներն են սահմանել ռիսկերի սահմանաշափեր և հետազայում հետեւել, որպեսզի ռիսկի ազդեցությունը պահպանվի այդ սահմաններում: Ռիսկերի ազդեցության գնահատումը նաև հիմք է հանդիսանում ռիսկով կշռված կապիտալի օպտիմալ տեղաբաշխման, գործարքների գնագոյացման և գործունեության արդյունքների գնահատման համար: Գործառնական և իրավական ռիսկերի կառավարման գործառույթները նպատակառողջված են ներքին գործընթացների և քաղաքականության պատշաճ իրականացմանը՝ նվազագույնի հասցնելու գործառնական և իրավական ռիսկերը:

Վարկային ռիսկ: Կազմակերպությունը ենթարկվում է վարկային ռիսկի, ինչը կապված է վարկառուի կողմից պարտավորությունը ամբողջովին և ժամանակին կատարելու անհնարինության հետ:

Վարկային ռիսկի կառավարումն իրականացվում է վարկառուների և պոտենցիալ վարկառուների՝ փոխառության տոկոսները և մայր գումարը մարելու կարողությունը պարբերաբար վերլուծելու միջոցով: Վարկային ռիսկի կառավարումը նաև իրականացվում է սեփականության, արժեթղթերի գրավի և խմբային ու անհատական երաշխավորությունների ստացման միջոցով:

Կազմակերպության վարկային ռիսկի առավելագույն ազդեցությունը հիմնականում արտացոլվում է ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվության ֆինանսական ակտիվների հաշվեկշռային արժեքում: Ակտիվների և պարտավորությունների հնարավոր հաշվանցման ազդեցությունը պոտենցիալ վարկային ռիսկը նվազեցնելու հարցում այդքան էլ էական չէ:

Կազմակերպությունն իրականացնում է վարկի մարման վերլուծություն և ժամկետանց մնացորդի հետագա մոնիթորինգ: Այսպիսով, դեկավարությունը տրամադրում է տեղեկատվություն ժամկետանց վարկերի վերաբերյալ և վարկային ռիսկին վերաբերող այլ տեղեկատվություն, ինչպես նկարագրված է Ծանոթագրություն 8-ում: Կազմակերպությունը ենթարկվում է վաղաժամկետ մարման ռիսկի, որը ֆիքսված տոկոսադրույթով վարկեր տրամադրելու արդյունք է, ինչը իրավունք է տալիս վարկառուին մարել վարկը գրաֆիկով նախատեսված ժամկետից շուտ: Կազմակերպության ֆինանսական արդյունքը և կապիտալը ընթացիկ տարվա և ընթացիկ հաշվետու ժամանակաշրջանի համար մեծապես կախված չի լինի տոկոսադրույթի տատանումներից վաղաժամկետ մարման դեպքում, որովհետև այսպիսի վարկերը հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով, մինչքեզ վաղաժամկետ մարման ենթակա գումարը համապատասխանում կամ զրեթե համապատասխանում է վարկի ամորտիզացված արժեքին:

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Ֆինք ՈՒՎԿ ՓԲԸ

2011թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ

(Հազ. դրամ)

Աշխարհագրական ռիսկ: Կազմակերպության ակտիվների և պարտավորությունների աշխարհագրական համակենտրոնացումը 2011թ.-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ներկայացված է ստորև՝

	ՀՀ	ՏՆԶԿ	Ընդամենը
Ակտիվներ			
Դրամական միջոցներ և դրանց	123,061		123,061
Շահույթ և վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	3,904	-	3,904
Պահանջներ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	1,110,800	-	1,110,800
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	13,609,321	-	13,609,321
Հիմնական միջոցներ	275,381	-	275,381
Ոչ նյութական ակտիվներ	58,516	-	58,516
Այլ ակտիվներ	53,479	-	53,479
Հետաձգված հարկային ակտիվներ	8,939	-	8,939
Ընդամենը ակտիվներ	15,243,401	-	15,243,401
Պարտավորություններ			
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	-	11,224,871	11,224,871
Ստորադաս փոխառություն	-	976,714	976,714
Այլ պարտավորություններ	222,959	-	222,959
Ընթացիկ հարկի գծով պարտավորություն	86,887	-	86,887
Ընդամենը՝ պարտավորություններ	309,846	12,201,585	12,511,431
Զուտ դիրք	14,933,555	(12,201,585)	2,731,970

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
Ֆինքա ՈՒՎԿ ՓԲԸ
2011թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
(Հազ. դրամ)

Կազմակերպության ակտիվների և պարտավորությունների աշխարհագրական կենտրոնացումը
2010թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ներկայացված է ստորև՝

	ՀՀ	ՏՀԳԿ	Ընդամենը
Ակտիվներ			
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	135,485	-	135,485
Պահանջներ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	424,036	-	424,036
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	9,216,700	-	9,216,700
Հիմնական միջոցներ	223,509	-	223,509
Ոչ նյութական ակտիվներ	59,747	-	59,747
Այլ ակտիվներ	32,769	-	32,769
Ընդամենը ակտիվներ	10,092,246	-	10,092,246
Պարտավորություններ			
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	-	6,601,825	6,601,825
Ստորադաս փոխառություն	-	918,880	918,880
Այլ պարտավորություններ	220,034	-	220,034
Ընթացիկ հարկի գծով պարտավորություն	34,496	-	34,496
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	3,575	-	3,575
Ընդամենը՝ պարտավորություններ	258,105	7,520,705	7,778,810
Զուտ դիրք	9,834,141	(7,520,705)	2,313,436

Շուկայական ռիսկ: Կազմակերպությունը ենթարկվում է շուկայական ռիսկի, որը ծագում է տոկոսադրույքների և արտաքույթային վարկատեսակների բաց դիրքից, որոնցից բոլորը ենթարկվում են ընդիհանուր և հատուկ շուկայական տատանումների: Գործադիր Խորհուրդը սահմանում և վերահսկում է ռիսկի ընդունելի սահմանաշափերը: Այնուամենայնիվ, այս մոտեցման կիրառումը չի կանխում կորուստների սահմանված սահմանաշափի գերազանցումը շուկայի զգալի տատանումների դեպքում:

Շուկայական ռիսկի կառավարման նպատակն է ապահովել շուկայական ռիսկի ազդեցությունը ընդունելի սահմանաշափերի շրջանակում՝ ապահովելով օպտիմալ եկամուտներ ընդունելի ռիսկի պայմաններում:

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
Ֆինք ՈՒՎԿ ՓԲԸ
2011թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
(Հազ. դրամ)

Արժութային ռիսկ: Կազմակերպությունը կիրառում է ողջամիտ պահպանողական քաղաքականություն՝ ուղղված արտաքույթի ռիսկի մեղմացմանը, որը սահմանվում է որպես արտաքույթի փոխարժեքի փոփոխման արդյունքում ֆինանսական գործիքի արժեքի տատանման ռիսկ: Կազմակերպությունը կրում է գերակայող արտաքույթի փոխարժեքի տատանման ազդեցությունը իր ֆինանսական դիրքի և դրամական միջոցների հոսքերի վրա: Կազմակերպությունը վերահսկում է արտաքութային ռիսկը կառավարելով արժույթի բաց դիրքը՝ հիմնված ՀՀ դրամի արժեգրկման և այլ մակրոտնտեսական ցուցանիշների վրա: Սակայն, համաշխարհային ֆինանսական շուկայում ԱՄՆ դոլարի փոխարժեքի էական տատանումները վնասներ են պատճառել կազմակերպությանը: Հետևաբար, իր ակտիվների արժեգրկումը կանխարգելելու նպատակով, կազմակերպությունը 2011թ.-ին ավելացրել է արտաքույթով մասնաբաժնը և արտաքույթային գործիքները: Ստորև բերված այլուսակը ամփոփում է 2011թ.-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ արտաքույթի փոխարժեքի ռիսկի ազդեցությունը կազմակերպության վրա:

Աղյուսակում ներառված են կազմակերպության ակտիվները և պարտավորությունները՝ ըստ հաշվեկշռայինարժեքների, դասակարգված ըստ հիմնական արժույթների:

	ՀՀ դրամ	ԱՄՆ դոլար	Եվրո	Ընդամենը
Ակտիվներ				
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	78,618	44,135	308	123,061
Շահույթի և վնասի միջոցով իրական արժեքով չափող ֆինանսական ակտիվներ	3,904	-	-	3,904
Պահանջներ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	551,139	559,661	-	1,110,800
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	9,128,458	4,480,863	-	13,609,321
Հիմնական միջոցներ	275,381	-	-	275,381
Ոչ նյութական ակտիվներ	58,516	-	-	58,516
Այլ ակտիվներ	53,437	-	42	53,479
Հետաձգված հարկային ակտիվներ	8,939	-	-	8,939
Ընդամենը ակտիվներ	10,158,392	5,084,659	350	15,243,401
Պարտավորություններ				
Պարտավորություններ				
Ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	6,699,064	4,525,807	-	11,224,871
Ստորադաս փոխառություն	-	976,714	-	976,714
Այլ պարտավորություններ	222,959	-	-	222,959

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
Ֆինք ՈՒՎԿ ՓԲԸ
2011թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
(Հազ. դրամ)

Ընթացիկ հարկի գծով

պարտավորություն	86,887	-	-	86,887
Ընդամենը՝ պարտավորություններ	7,008,910	5,502,521	-	12,511,431
Զուտ դիրք	3,149,482	(417,862)	350	2,731,970

2011թ. ՖԻՆՔԱ ՈՒՎԿ-ն Արմավիրանկի հետ 1,600,000 ԱՄՆ դոլար արժողությամբ արտարժույթային սփոփ գործարք է կատարել: Սույն գումարը ներառված չէ արտարժույթային ռիսկի վերոնշյալ աղյուսակում:

2010թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ կազմակերպության արտարժույթային դիրքերը հետևյալն են.

	ՀՀ դրամ	ԱՄՆ դոլար	Եվրո	Ընդամենը
Ակտիվներ				
Դրամական միջոցներ և դրանց Պահանջներ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	65,151	70,150	184	135,485
Հաճախորդներին տրված վարկեր և Հիմնական միջոցներ Ոչ նյութական ակտիվներ	151,266 5,117,467 223,509 59,747	272,770 4,099,233 - -	- 9,216,700 - 59,747	424,036 9,216,700 223,509 32,769
Այլ ակտիվներ	32,425	166	178	32,769
Ընդամենը՝ ակտիվներ	5,649,565	4,442,319	362	10,092,246
Պարտավորություններ				
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	3,421,786	3,180,039	-	6,601,825
Ստորադաս փոխառություն Այլ պարտավորություններ	- 220,034	918,880 -	- -	918,880 220,034
Ընթացիկ հարկի գծով պարտավորություն	34,496	-	-	34,496
Հետաձգված հարկային պարտավորություն	3,575	-	-	3,575
Ընդամենը՝ պարտավորություններ	3,679,891	4,098,919	-	7,778,810
Զուտ դիրք	1,969,674	343,400	362	2,313,436

Կազմակերպությունը արտարժույթային ավանդների պայմանագրեր է կնքում այլ ֆինանսական հաստատությունների հետ: Կախված փոխառուի եկամտի հոսքից, արժույթների փոխարժեքի աճը ՀՀ դրամի հանդեպ կարող է անբարենպաստ ազդեցություն ունենալ փոխառուի հետվճարման կարողության վրա, հետևաբար, ավելացնելով ապագա վարկային կորուստների հավանականությունը:

Տոկոսադրույթի ռիսկ: Կազմակերպությունը կրում է տոլկոսադրույթների տատանումների ռիսկ՝ հիմնականում իր ֆինանսական դիրքի և դրամական միջոցների հոսքի մասով շուկայի տոկոսադրույթներով պայմանավորված: Տոկոսի սահմանաշահինը կարող են բարձրանալ նման

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
Ֆինանսական հաշվետվությունների 31-ի դրությամբ
(Հազ. դրամ)

Վորագությունների արդյունքում, սակայն կարող են կրճատվել կամ առաջացնել կորուստներ, եթե տեղի ունենան անակնկալ տատանումներ:

Ընկերությունը կրում է տոկոսադրույքի ռիսկ, իմանականում այն պատճառով, որ վարկավորում է ֆիքսված տոկոսադրույքով, այնպիսի գումարներ և այնպիսի ժամկետով, որոնք տարբերվում են ֆիքսված տոկոսադրույքով փոխառությունների ժամկետից: Պրակտիկայում, ընդհանրապես ֆիքսված տոկոսադրույքներ սահմանվում են կարճաժամկետ վարկերի համար: Ավելին, ակտիվների եւ պարտավորությունների պայմանագրերով ֆիքսված տոկոսադրույքները, որպես կանոն, վերանայվում են, որպեսի արտացոլն առկա շուկայի պայմանները:

Կազմակերպության գործադիր խորհուրդը սահմանում է տոկոսադրույքի վերափոխման անհամապատասխանության սահմանաշափը, որը կարելի է ստանձնել եւ որը ստուգվում է ամսական կտրվածքով: Հեջափորման գործիքների բացակայության դեպքում, կազմակերպությունը սովորաբար ձգում է ապահովել տոկոսադրույքի դիրքի համապատասխանությունը:

Ստորև բերված այլուսակը ամփոփում է կազմակերպության տոկոսադրույքի ռիսկը 2011թ.-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ: Այլուսակում նաև ներառված է կազմակերպության ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքները՝ դասակարգված ըստ հաշվեկշռի ամսաթվից մինչև պայմանագրում նշված մարմանը մնացած ժամկետների:

	Տոկոսային մաս չսպառունա կող	Ընդամենը			
Ցանկացած կամ մեկ ամսից քիչ	1-3 ամիս	3-12 ամիս	1-5 տարի		
ԱԿՏԻՎՆԵՐ					
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	-	-	-	-	123,061 123,061
Շահույթի և վնասի միջոցով իրական արժեքով չափող ֆինանսական ակտիվներ	-	-	-	-	3,904 3,904
Պահանջներ այլ ֆինանսական կազմակերպություններ	1,109,366	-	-	-	1,434 1,110,800
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	858,502	1,880,905	7,679,651	3,190,263	- 13,609,321
Հիմնական միջոցներ	-	-	-	-	275,381 275,381
Ոչ նյութական ակտիվներ	-	-	-	-	58,516 58,516
Այլ ակտիվներ	-	-	-	-	53,479 53,479

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Ֆինքա ՈՒՎԿ ՓԲԸ

2011թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ

(Հազ. դրամ)

Հետաձգված հարկային

ակտիվ	-	-	-	-	8,939	8,939
Ընդամենը՝ ակտիվներ	1,967,868	1,880,905	7,679,651	3,190,263	524,714	15,243,401

	Յաղահանց կամ մեկ ամսից քիչ	1-3 ամիս	3-12 ամիս	1-5 տարի	Տոկոսային մաս չպարունա կող	Ընդամենը
Պարտավորություններ						
Պարտավորություններ						
ֆինանսական						
կազմակերպություններ						
ի նկատմամբ	284,989	2,572,971	2,399,412	5,967,499	-	11,224,871
Ստորադաս						
փոխառություն	-	-	12,289	964,425	-	976,714
Այլ						
պարտավորություններ	-	-	-	-	222,959	222,959
Ընթացիկ հարկի գծով						
պարտավորություն	-	-	-	-	86,887	86,887
Ընդամենը՝						
պարտավորություններ	284,989	2,572,971	2,411,701	6,931,924	309,846	12,511,431
Զուտ իրացվելիության						
Ճեղքվածք 2011 թ						
դեկտեմբերի 31-ի						
դրությամբ	1,682,879	(692,066)	5,267,950	(3,741,661)	214,868	2,731,970
Կուտակային						
իրացվելիության						
Ճեղքվածք 2011թ						
դեկտեմբերի 31-ի						
դրությամբ	1,682,879	990,813	6,258,763	2,517,102	2,731,970	

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
Ֆինքա ՈՒՎԿ ՓԲԸ
2011թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
(Հազ. դրամ)

Ստորև բերված աղյուսակը ամփոփում է Կազմակերպության տոկոսադրույթի ռիսկը 2010թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ

Ցանկացած կամ մեկ ամսից քիչ	1-3 ամիս	3-12 ամիս	1-5 տարի	Տոկոսային մաս		
				5 տարուց չավարտնա ավել	կող	Ընդամենը
ԱԿՏԻՎՆԵՐ						
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ Պահանջներ այլ ֆինանսական կազմակերպություններ ինկատմամբ	-	-	-	-	135,485	135,485
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ Հիմնական միջոցներ	717,770	1,497,387	5,910,084	1,091,459	-	9,216,700
Ոչ նկատմամբ ակտիվներ Այլ ակտիվներ	-	-	-	-	223,509	223,509
Ընդամենը՝ ակտիվներ	717,770	1,921,048	5,910,084	1,091,459	-	451,885
						10,092,246

Պարտավորություններ Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպություններ ինկատմամբ	19,733	1,473,704	2,615,729	2,492,659	-	6,601,825
Ստորադաս փոխառություն	-	-	10,280	-	908,600	-
Այլ պարտավորություններ	-	-	-	-	-	220,034
Ընթացիկ հարկի գծով պարտավորություն	-	-	-	-	-	34,496
Հետաձգված հարկային պարտավորություն	-	-	-	-	-	3,575
Ընդամենը՝	19,733	1,473,704	2,626,009	2,492,659	908,600	258,105
պարտավորություններ						7,778,810
Զուտ իրացվելիության ձերվածք 2010 թ	698,037	447,344	3,284,075 (1,401,200)	(908,600)	193,780	2,313,436

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
Ֆինքա ՈՒՎԿ ՓԲԸ
2011թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
(Հազ. դրամ)

							Տոկոսային
							մաս
Յպահանջ							5 տարուց չպարունա
կամ մեկ							
ամսից թիվ	1-3 ամիս	3-12 ամիս	1-5 տարի		ամել		կող Ընդամենը
դեկտեմբերի 31-ի							
<u>դրությամբ</u>							
Կուտակային							
իրացվելիության							
ձեղքածք 2010թ.							
դեկտեմբերի 31-ի							
<u>դրությամբ</u>	698,037	1,145,381	4,429,456	3,028,256	2,119,656	2,313,436	

Ստորև ներկայացված է հարկումից առաջ Կազմակերպության շահույթի և վնասի և համապարփակ եկամուտի տոկոսադրույքների հավանական ողջամիտ փոփոխությունները բազմային կետերով:

	2011	2010
Ազդեցություն շահույթի կամ վնասի վրա	Ազդեցություն համապարփակ հարկումից առաջ եկամուտի վրա	Ազդեցություն շահույթի կամ վնասի վրա համապարփակ հարկումից առաջ եկամուտի վրա
100 ր.կ գուգահեռ բարձրացում	25,698	20,558
100 ր.կ գուգահեռ նվազում	(25,698)	(20,558)
	7,327	5,861
	(7,327)	(5,861)

Իրացվելիության ռիսկ: Իրացվելիության ռիսկը ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության անհամապատասխանությունն է:

Իրացվելիության ռիսկը կապված է Կազմակերպության ֆինանսական պարտավորությունները ժամանակին մարելու կարողությամբ նորմալ և սրբեսային իրավիճակներում: Այս ռիսկի զայման նպատակով Բանկը ներգրավում է լրացուցիչ ֆինանսական միջոցներ, ի լրումն իր հիմնական ավանդային բազայի, կառավարում է ակտիվները հաշվի առնելով իրացվելիության ռիսկը և վերլուծում է ապագա դրամական հոսքերը և իրացվելիությունը օրական կտրվածքով: Սա ներառում է նաև սպասվելիք դրամական հոսքերի գնահատումները և բարձր իրացվելի ապահովածության հասանելիությունը, որն անհրաժեշտության դեպքում կարող է օգտագործվել լրացուցիչ ֆինանսավորում ստանալու նպատակով:

Ընկերության իրացվելիության կառավարումը պահանջում է հաշվի առնել իրացվելի ակտիվների այն մակարդակը, որն անհրաժեշտ է պարտավորությունները մարելու համար ըստ ժամկետների,

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
 Ֆինքա ՈՒՎԿ ՓԲԸ
 2011թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
 (Հազ. դրամ)

ապահովել ֆինանսավորման տարբեր աղբյուրների հնարավորությունը, ֆինանսավորման արտակարգ պլանի առկայությունը և վերահսկել հաշվեկշռային իրացվելիության նորմատիվները: Ստորև բերված աղյուսակը ներկայացնում է 2011թ.-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ պարտավորությունները՝ ըստ պայմանագրային մնացորդային գումարների: Աղյուսակում նշված գումարները ներկայացնում են պայմանագրային չգեղշված դրամական հոսքերը, արժույթի փորձորդային պայմանագրերում կանխիկով ֆինանսական ակտիվների ձեռքբերման համար նշված գները, արժութային սվոպ գործարքի համախառն պայմանագրային գումարները և ընդհանուր վարկունակությունը: Այս չգեղշված դրամական միջոցների հոսքերը տարբերվում են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում նշված գումարներից, քանի որ այս գումարները հիմնված են գեղշված դրամական միջոցների հոսքերի վրա: Ածանցյալ ֆինանսական գործիքները, որոնք վճարվել են գուտ սկզբունքով, ներկայացված են որպես վճարման ենթակա գուտ գումար:

Այն դեպքում, եթե վճարման ենթակա գումարը ֆիքսված չէ, ապա աղյուսակում ներկայացված գումարը որոշվում է հաշվետու ամսաթվի դրությամբ գերակայող պայմանների դեպքում: Արտարժույթով վճարումները փոխարկվում են՝ օգտագործելով հաշվետու ամսաթվի դրությամբ գործող սփոր փոխարժեքները: Ստորև ներկայացված աղյուսակը ցույց է տալիս ժամկետայնության վերլուծությունը 2011թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ.

Ցպահանջ կամ մեկ ամսից քիչ	1-3 ամիս	3-12 ամիս	1-5 տարի	5 տարուց ավելի	Ընդամենը
Պարտավորություններ					
Պարտավորությունների ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	32,946	2,684,102	2,992,023	6,861,254	- 12,570,325
Ստորադաս փոխառություն	-	-	131,482	1,487,267	- 1,618,749
Ընդամենը չգեղշված ֆինանսական պարտավորություններ	32,946	2,684,102	3,123,505	8,348,521	- 14,189,074
Ստորև ներկայացված աղյուսակը ցույց է տալիս ժամկետայնության վերլուծությունը 2010թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ.					

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
Ֆինքա ՈՒՎԿ ՓԲԸ
2011թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
(Հազ. դրամ)

	Յպահանջ կամ մեկ ամսից ըից	1-3 ամիս	3-12 ամիս	1-5 տարի	5 տարուց ավել	Ընդամենը
Պարտավորություններ						
Պարտավորություններ						
ֆինանսական						
կազմակերպություններ						
ինկատմամբ	27,282	1,556,924	2,923,120	2,745,883	-	7,253,209
Ստորադաս						
փոխառություն	-	-	110,772	518,542	968,402	1,597,716
Ընդամենը չգեղշված						
ֆինանսական						
պարտավորություններ	27,282	1,556,924	3,033,892	3,264,425	968,402	8,850,925

Իրացվելի պորտֆելի ժամկետայնության վելուծության ստուգման ժամանակ կազմակերպությունը չի օգտագործում վերը նշված չգեղշված գումարները, փոխարենը՝ կազմակերպությունը ստուգում է 2011թ.-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ժամկետների սպասվելիք սահմանները, որոնք ներկայացված են հետևյալ աղյուսակում.

	Յպահանջ կամ մեկ ամսից ըից	1-3 ամիս	3-12 ամիս	1-5 տարի	Անորոշ ժամկետով	Ընդամենը
ԱԿՏԻՎՆԵՐ						
Դրամական միջոցներ և						
դրամ համարժեքներ	123,061	-	-	-	-	123,061
Շահույթի և վճարի						
միջոցով իրական						
արժեքով չափվող						
ֆինանսական						
ակտիվներ	-	-	3,904	-	-	3,904
Պահանջներ այլ						
ֆինանսական						
կազմակերպությունների						
նկատմամբ	1,110,800	-	-	-	-	1,110,800
Հաճախորդներին						
տրված վարկեր և						
փոխառություններ	858,502	1,880,905	7,679,651	3,190,263	-	13,609,321
Հիմնական միջոցներ	-	-	-	-	275,381	275,381
Ոչ նյութական						
ակտիվներ	-	1,497	-	-	57,019	58,516

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
Ֆինքա ՈՒՎԿ ՓԲԸ
2011թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
(Հազ. դրամ)

	Ցախականց կամ մեկ ամսից քիչ	1-3 ամիս	3-12 ամիս	1-5 տարի	Անորոշ ժամկետով	Ընդամենը
Այլ ակտիվներ	48,288	-	-	-	5,191	53,479
Հետաձգված հարկային ակտիվներ	-	-	8,939	-	-	8,939
<u>Ընդամենը՝ ակտիվներ</u>	<u>2,140,651</u>	<u>1,882,402</u>	<u>7,692,494</u>	<u>3,190,263</u>	<u>337,591</u>	<u>15,243,401</u>
Պարտավորություններ						
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների	284,989	2,572,971	2,399,412	5,967,499	-	11,224,871
Ստորադաս փոխառություն	-	-	12,289	964,425	-	976,714
Այլ պարտավորություններ	220,338	-	2,621	-	-	222,959
Ընթացիկ հարկի գծով պարտավորություն	-	86,887	-	-	-	86,887
<u>Ընդամենը՝</u> <u>պարտավորություններ</u>	<u>505,327</u>	<u>2,659,858</u>	<u>2,414,322</u>	<u>6,931,924</u>	<u>-</u>	<u>12,511,431</u>
Զուտ իրացվելիության ձեղքածք 2010 թ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	1,635,324	(777,456)	5,278,172	(3,741,661)	337,591	2,731,970
Կուտակային իրացվելիության ձեղքածք 2010թ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	1,635,324	857,868	6,136,040	2,394,379	2,731,970	

Ստորև ներկայացված աղյուսակը ցույց է տալիս 2010թ.-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ սպասվելիք ժամկետայնության վերլուծությունը.

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
Ֆինքա ՈՒՎԿ ՓԲԸ
2011թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
(Հազ. դրամ)

	Ցպահ անջ կամ մեկ ամսից քից	1-3 ամիս	3-12 ամիս	5 տարուց տարի	Անորոշ ավել ժամկետով	Ընդամենը
ԱԿՏԻՎՆԵՐ						
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	135,485	-	-	-	-	135,485
Պահանջներ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	375	423,661	-	-	-	424,036
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	717,770	1,497,387	5,910,084	1,091,459	-	9,216,700
Հիմնական միջոցներ	-	-	-	-	223,509	223,509
Ոչ նյութական ակտիվներ	-	-	-	-	59,747	59,747
Այլ ակտիվներ	32,769	-	-	-	-	32,769
Ընդամենը՝ ակտիվներ	886,399	1,921,048	5,910,084	1,091,459	-	10,092,246
 Պարտավորություններ						
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	19,733	1,473,704	2,615,729	2,492,659	-	6,601,825
Ստորադաս փոխառություն Այլ	-	-	10,280	-	908,600	-
պարտավորություններ	220,034	-	-	-	-	220,034
Ընթացիկ հարկի գծով պարտավորություն	-	34,496	-	-	-	34,496
Հետաձգված հարկային պարտավորություն	-	-	-	-	-	3,575
Ընդամենը՝ պարտավորություններ	239,767	1,508,200	2,626,009	2,492,659	908,600	3,575
						7,778,810

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
Ֆինք ՈՒՎԿ ՓԲԸ
2011թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
(Հազ. դրամ)

Զուտ իրացվելիության	
Ճեղքածք 2010 թ	
դեկտեմբերի 31-ի	
դրությամբ	646,632 412,848 3,284,075 (1,401,200) (908,600) 279,681 2,313,436
Կուտակային	
իրացվելիության	
Ճեղքածք	646,632 1,059,480 4,343,555 2,942,355 2,033,755 2,313,436

Կազմակերպության դեկավարության կարծիքով ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետների և տոկոսադրույքների անհամապատասխանությունը հիմնարար նշանակություն ունի կազմակերպության արդյունավետ կառավարման համար: Կազմակերպությունը միշտ չէ, որ կկարողանա ամբողջությամբ համապատասխանեցնել ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետները և տոկոսադրույքները, քանի որ իրականացվող բիզնեսը սովորաբար ունենում է անորոշ ժամանակահատված և լինում է տարբեր բնույթի: Անհամապատասխանեցված մասը կարող է խթանել շահութաբերության աճը, քայլ կարող է հանգեցնել կորուստի ռիսկերի: Ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետները և տոկոսադրույքը պարունակող պարտավորությունները ընդունելի արժեքով փոխարինելու կարողությունը հանդիսանում են կարևոր գործոններ կազմակերպության իրացվելիության գնահատման ժամանակ և տոկոսադրույքի փոխարժեքի վրա իր ազդեցության հարցում:

22. Կապիտալի Կառավարում

Կազմակերպության կապիտալի կառավարման նպատակն է ապահովել կազմակերպության անխափան աշխատանքը/ անընդհատությունը: Կապիտալի կառավարման նպատակները գնահատվում են տարեկան կտրվածքով:

2005թ.-ի հուլիսի 1-ից ՀՀ Կենտրոնական Բանկը սահմանել է ընդհանուր կապիտալի նվազագույն անվանական արժեքը 150,000 հազար ՀՀ դրամի չափով:

Կազմակերպությունը իրականացնում է իր գործունեությունը՝ հիմնվելով կապիտալի կառավարման վրա՝ բիզնեսին հատուկ ռիսկերի կառավարման նպատակով: Կազմակերպության կապիտալի կառավարման առաջնային նպատակներն են համոզվել, որ Կազմակերպության կապիտալը համապատասխանում է հաստատված պահանջներին, և որ Կազմակերպությունը պահպանում է ամուր վարկային վարկանիշ և առողջ կապիտալի ցուցանիշներ՝ իր գործունեությունը ամրապնդելու և բաժնետերերի շահույթը առավելացնելու համար:

Կազմակերպությունը կառավարում է իր կապիտալի կառուցվածքը և իրականացնում համապատասխան ճշգրտումները տնտեսական պայմանների և իր գործունեության ռիսկերի փոփոխությանը համապատասխան: Կապիտալի կառուցվածքը պահպանելու կամ փոփոխելու համար Կազմակերպությունը կարող է փոփոխել բաժնետերերին վճարվող շահաբաժնների գումարը, կապիտալը վերադարձնել բաժնետերերին կամ բաժնետոմսեր բողարկել: Նախորդ

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
Ֆինքա ՈՒՎԿ ՓԲԸ
2011թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
(Հազ. դրամ)

տարիների համեմատ նպատակներում, քաղաքականությունում և գործընթացներում փոփոխություններ չեն եղել:

Ժամանակաշրջանի ընթացքում Կազմակերպությունը պահպանել է կապիտալի համարժեքության նկատմամբ բոլոր պահանջները:

23. Պայմանական Պարտավորություններ

Իրավական ինդիքներ: Գործունեության բնականոն ընթացքում, Կազմակերպությունը ենթարկվում է դատական վարույթների և բողոքների ռիսկերի: Դեկավարությունը համոզված է, որ նման դատական վարույթները և բողոքները չեն ունենա անբարենպատ ազդեցություն ֆինանսական վիճակի կամ կազմակերպության ապագա գործունեության արդյունքների վրա:

Հարկային օրենսդրություն: Հայաստանի Հանրապետության հարկային համակարգը կարգավորող օրենսդրական դաշտն աչքի է ընկնամ հաճախակի կատարվող մեկնաբանություններով եւ փոփոխություններով: Նման օրենսդրության մեկնաբանումը դեկավարության կողմից կիրառվում է կազմակերպության գործարքների և գործունեության նկատմամբ, որը կարող է վիճարկել համապատասխան հարկային մարմինների կողմից: Հաճախ հարկային մարմինները ներկայացնում են պահանջներ այնպիսի գործարքների կամ հաշվառման մեթոդների նկատմամբ, որոնց նկատմամբ նախկինում դիտողություններ չեն եղել: Դրա հետևանքով կարող են առաջանալ լրացուցիչ տույժեր և տուգանքներ: Հարկային ստուգումները կարող են ընդունել հաշվետու տարվան անմիջապես նախորդող 3 տարի ժամանակաշրջան, սակայն որոշ պայմաններում ստուգումները կարող են ընդունել ավելի վաղ ժամանակաշրջաններ: 2011թ.-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, դեկավարությունը կարծում է, որ իր կողմից համապատասխան օրենսդրության մեկնաբանությունը պատշաճ է և Ընկերության հարկային, արժույթային և մաքսային դիրքերը ընդունելի են վերահսկող մարմնի կողմից:

Պարտավորություններ գործառնական վարձակալության գծով. կազմակերպությունը որպես վարձակալ, չեղյալ չհայտարարվող գործառնական վարձակալության գծով վճարվելիք ապագա նվազագույն վարձավճարների կառուցվածքը հետևյալն է.

	2011	2010
Մինչև 1 տարի	143,253	97,576
1-ից 5 տարի	352,610	184,670
<u>5 տարուց ավելի</u>	<u>999,176</u>	<u>13,508</u>
<u>Ընդամենը</u>		
պարտավորություններ		
գործառնական վարձակալության	1,495,039	295,754

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
 Ֆինքա ՈՒՎԿ ՓԲԸ
 2011թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
 (Հազ. դրամ)

24. Ֆինանսական Գործիքների Իրական Արժեք

Իրական արժեքը այն գումարն է, որով ակտիվը կարող է փոխանակվել կամ պարտավորությունը՝ մարվել իրազեկ, պատրաստակամ կողմերի միջև՝ անկախ կռումերի միջև գործարքում, բացառությամբ պարտադրված վաճառքի կամ լուծարման դեպքերի: Իրական արժեքի լավագույն վկայությունը գործող շուկայի գնանշված շուկայական գներն են: Քանի որ կազմակերպության ֆինանսական գործիքների հիմնական մասի համար գոյություն չունի հասանելի շուկա, իրական արժեքը գնահատելու համար անհրաժեշտ է կիրառել որոշակի դատողություններ՝ հիմնվելով ընթացիկ տնտեսական վիճակի և գործիքին հատուկ որոշակի ռիսկերի վրա: Սույն փաստաթղթում ներկայացված գնահատումները պարտադիր չեն, որ արտացոլեն այն գումարները, որոնցով կազմակերպությունը կկարողանար շուկայում իրացնել իր տվյալ գործիքների ամբողջ ունեցվածքը վաճառելու դեպքում:

Ստորև ներկայացված է կազմակերպության ֆինանսական գործիքների գնահատված իրական արժեքները 2011թ դեկտեմբերի 31-ի և 2010թ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	2011	2010	
Հաշվեկռային արժեք	Իրական արժեք	Հաշվեկռային արժեք	Իրական արժեք
Ֆինանսական ակտիվներ			
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	123,061	123,061	135,485
Պահանջներ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	1,110,800	1,110,800	424,036
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	13,609,321	13,609,321	9,216,700
Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	3,904	3,904	
Ֆինանսական պարտավորություններ			
Պարտավորություններ			
Ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	11,224,871	11,224,871	6,601,825
Ստորադաս փոխառություն	976,714	976,714	918,880
			918,880

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
Ֆինքա ՈՒՎԿ ՓԲԸ
2011թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
(Հազ. դրամ)

Կազմակերպությունը կիրառում է հետևյալ մեթոդները և ձևերը նշված ֆինանսական գործիքների իրական արժեքի գնահատման համար.

Պահանջներ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ: Այլ բանկերի նկատմամբ պահանջների իրական արժեքը 2011թ.-ի դեկտեմբերի 31-ի և 2010թ.-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ էականորեն չի տարբերվում համապատասխան հաշվեկշռային արժեքներից: Սա հիմնականում պայմանավորված է ներդրումների կարածամկետ բնույթով և առկա տնտեսական շուկան արտացոլելու նպատակով տոկոսադրույքների վերանայման պրակտիկայով: Այսպիսով, մնացորդի մեծ մասի վրա կուտակվող տոկոսադրույքը մոտավորապես համապատասխանում է շուկայում առկա տոկոսադրույքներին:

Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ: Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխառությունների իրական արժեքը 2011թ.-ի դեկտեմբերի 31-ի և 2010թ.-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ էականորեն չի տարբերվում համապատասխան հաշվեկշռային արժեքներից: Մնացորդի մեծ մասի վրա կուտակվող տոկոսադրույքը մոտավորապես համապատասխանում է շուկայում առկա տոկոսադրույքներին:

Պարտավորություններ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ: Ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ պարտավորությունների իրական արժեքը 2011թ.-ի դեկտեմբերի 31-ի և 2010թ.-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ էականորեն չի տարբերվում համապատասխան հաշվեկշռային արժեքներից: Սա հիմնականում պայմանավորված է այս պարտավորությունների կարգ ժամկետայնությամբ:

Ստորադաս փոխառություն: Կազմակերպության այլ փոխառված ֆինանսական միջոցների գնահատված իրական արժեքը մոտավորապես համապատասխանում է դրանց հաշվեկշռային արժեքին, քանի որ այդ ֆինանսական գործիքները չեն կարող համեմատվել նմանատիպ գործիքներով, որոնք ունեն շուկայական գնանշում և ներգրավվել են հատուկ պայմաններով:

25. Գործարքներ փոխառակցված կողմերի հետ

Սույն ֆինանսական հաշվետվության շրջանակներում, կողմերը համարվում են կապակցված, եթե նրանցից մեկը կարող է վերահսկել մյուսին կամ նշանակալի ազդեցություն ունենալ մյուսի վրա՝ ֆինանսական և գործառնական որոշումներ կայացնելիս՝ համաձայն ՀՀՍՍ 24 «Փոխկապակցված կողմերի բացահայտում»: Յուրաքանչյուր հավանական փոխկապակցվածությունը դիտարկելիս ուշադրությունը զետեղվում է հարաբերության տնտեսական որակի վրա, և ոչ թե միայն իրավական ձևի վրա:

Բնականոն գործունեության ընթացքում կազմակերպությունը գործարքներ է կնքում իր հիմնական բաժնետերերի, տնօրենների և այլ փոխկապակցված կողմերի հետ: Այս գործարքները ներառում են վճարումները, վարկերի տրամադրումը, փոխառությունները և արտարժույթով գործարքները:

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
Ֆինքա ՈՒՎԿ ՓԲԸ
2011թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
(Հազ. դրամ)

Համաձայն կազմակերպության քաղաքականության, փոխապակցված կողմերի հետ գործարքների պայմանները հավասարազոր են այն պայմաններին, որոնք գերակայում են անկախ կողմերի միջև գործարքներում:

2011թ.-ի ընթացքում փոխապակցված անձանց հետ ակտիվային գործարքներ չեն կնքվել: Փոխապակցված անձանց հետ ակտիվային գործարքները, մնացորդները 2010թ.-ի վերջի դրությամբ հետևյալն են:

Բաժնետերեր

Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	
Վարկի մնացորդը հունվարի 1-ի դրությամբ (համախառն)	266,175
Տարվա ընթացքում մարկած վարկեր	(266,175)
<u>Մնացորդը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ</u>	-

Փոխապակցված անձանց հետ պասիվային գործարքները, մնացորդները 2011 թ-ի վերջի դրությամբ հետևյալն են.

Այլ կապակցված անձինք

Պարտավորություններ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	
Պարտավորություններ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ հունվարի 1-ի դրությամբ	154,501
Պարտավորություններ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	(77,077)
Պարտավորություններ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	77,424

Փոխապակցված անձանց հետ պասիվային գործարքները, մնացորդները 2010 թ-ի վերջի դրությամբ հետևյալն են.

Այլ կապակցված անձինք

Պարտավորություններ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	
Պարտավորություններ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ հունվարի 1-ի դրությամբ	226,847
Պարտավորություններ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ տարվա ընթացքում վճարված	(81,289)
Պարտավորություններ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	145,558

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
Ֆինքա ՈՒՎԿ ՓԲԸ
2011թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
(Հազ. դրամ)

Ստորև ներկայացված են փոխկապակցված անձանց հետ գործարքներին վերաբերող եկամուտներն ու ծախսերը, 2011թ.

	Բաժնետերեր	Այլ փոխկապակցված անձինք	Ընդհանուր
Տոկոսային եկամուտ	-	-	-
Տոկոսային ծախս	-	13,555	13,555

Ստորև ներկայացված են փոխկապակցված անձանց հետ գործարքներին վերաբերող եկամուտներն ու ծախսերը, 2010թ.

	Բաժնետերեր	Այլ փոխկապակցված անձինք	Ընդհանուր
Տոկոսային եկամուտ	17,270	-	17,270
Տոկոսային ծախս	-	19,287	19,287

2011 թվականների ընթացքում կազմակերպությունը վճարել է 152,359 հազար ՀՀ դրամի (409,104 ԱՄՆ դոլարին համարժեք) անդամավճար/ ոոյալթի և 44,445 հազար ՀՀ դրամի (119,342 ԱՄՆ դոլարին համարժեք) մենեջմենթ վճարներ «ՖԻՆՔԱ ինքերնեյշնլ ինք.»-ին:

Ղեկավար անձնակազմի գծով կատարված փոխհատուցումները հետևյալն են.

	2011	2010
Աշխատավարձ և այլ կարճաժամկետ վճարումներ	167,241	87,574
Աղ. Ապահովության վճարներ	9,050	4,856
Ընդհանուր ղեկավար անձնակազմի գծով կատարված փոխհատուցումներ	176,291	92,430